

Budsjettnemnda for jordbruket
11.04.2002

Utredning nr. 1

Jordbrukets totalregnskap 2000 og 2001
Jordbrukets totalbudsjett 2002
Registrerte og normaliserte tall

u:\forh\2002\ut-1-2002.doc
Budsjettnemnda for jordbruket
11.04.2002

UTREDNING NR. 1

JORDBRUKETS TOTALREGNSKAP 2000 OG 2001 JORDBRUKETS TOTALBUDSJETT 2002

REGISTRERTE OG NORMALISERTE TALL

Innholdsfortegnelse

1	INNLEDNING	1
1.1	GENERELT	1
1.2	TIMER PR. ÅRSVERK.....	1
1.3	VARIASJON MELLOM ÅR SOM SKYLDES ENDRET UTBETALINGSTIDSPUNKT, FORSKJELLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER OG OPP- OG NEDBYGGING AV FONDSKAPITAL.....	1
1.4	KASTRERING AV GRIS	3
1.5	EGG 3	
1.6	KOSTNADER VED KUGALSKAPSTILTAK	4
1.7	TOTALKALKYLEN OG SKATT	4
2	SAMMENDRAG AV UTVIKLINGEN I NORMALISERTE REGNSKAP FRA 1997 TIL BUDSJETT 2002 ...	5
3	REGISTRERTE OG BUDSJETTERTE TALL FOR PERIODEN 1999 – 2002	8
3.1	UTVIKLINGEN FRA ÅR TIL ÅR I FØLGE BEREGNINGENE I 2002.....	8
3.1.1	<i>Forklaring til de største endringene fra 2000 til 2001</i>	<i>9</i>
3.1.2	<i>Forklaring til de største endringene fra 2001 til 2002</i>	<i>10</i>
3.2	BEREGNING AV TAP PÅ GRUNN AV MARKEDSOVERSKUDD	12
4	SAMMENLIGNING AV FORELØPIGE OG BUDSJETTERTE TALL BEREGNET I 2001 MED REGISTRERTE OG FORELØPIGE TALL BEREGNET I 2002.....	15
4.1	ÅRET 2000	16
4.2	ÅRET 2001	16
5	KOSTNADSUTVIKLINGEN I OMSETNINGSLEDDENE	16
5.1	ORGANISASJONENES TOTALE KOSTNADER	17
5.1.1	<i>Total aktivitet.....</i>	<i>17</i>
5.1.2	<i>Produktivitet.....</i>	<i>19</i>
5.2	PRODUKTIVITETSVEKST, MATERIALE FRA STATISTISK SENTRALBYRÅ	23
6	REGISTRERTE REGNSKAPER - OVERSIKT	25
6.1	TABELLER SOM GJELDER REGISTRERTE REGNSKAPER	26
6.2	FORBRUKSTABELLER	50
6.3	UTVIKLINGEN I ARBEIDSFORBRUKET	52
7	NORMALISERTE REGNSKAPER	53
7.1	INNLEDNING.....	53
7.2	GENERELT OM BAKGRUNN OG FRAMGANGSMÅTE FOR NORMALISERTE REGNSKAPER	53
7.3	GENERELT OM BEREGNINGSPRINSIPPENE	54
7.4	BEGRENSNINGER.....	54
7.5	NÆRMERE OM PRINSIPPENE SOM ER LAGT TIL GRUNN VED NORMALISERINGEN.....	54
7.5.1	<i>Planteproduksjonspostene</i>	<i>54</i>
7.5.2	<i>Normalisering av husdyrproduksjonspostene.....</i>	<i>56</i>
7.5.3	<i>Endringer i husdyrbestanden</i>	<i>56</i>
7.5.4	<i>Normalisering av kostnadspostene.....</i>	<i>56</i>
7.5.5	<i>Direkte tilskudd</i>	<i>56</i>
7.5.6	<i>Renter på lånt kapital.....</i>	<i>57</i>
7.6	RESULTATER AV BEREGNINGENE	58
7.6.1	<i>Sammendrag av normaliserte regnskaper</i>	<i>58</i>
7.6.2	<i>Jordbrukets økonomiske resultat ifølge normaliserte regnskaper.....</i>	<i>60</i>
7.7	SAMMENLIGNING AV FORELØPIGE OG BUDSJETTERTE TALL I NORMALISERTE REGNSKAP BEREGNET I 2001 MED REGISTRERTE OG FORELØPIGE TALL I NORMALISERTE REGNSKAPER 2002.....	61
7.7.1	<i>Nærmere om utviklingen i normalårsavlingene.....</i>	<i>61</i>
7.7.2	<i>Sammenligning for årene 2000 og 2001 mellom normaliserte regnskaper beregnet i 2001 og beregnet i 2002</i>	<i>63</i>
8	UTVALG AV TABELLER FRA NORMALISERTE REGNSKAPER.....	64

1 Innledning

1.1 *Generelt*

Totalkalkylen for jordbruket 2002 omfatter:

- Revidert regnskap 2000
- Foreløpig regnskap 2001
- Budsjett 2002

I denne utredningen presenteres en oversikt over resultatene fra Totalkalkylen 2002 med vedleggstabeller og sammendragstabeller fra beregninger med både registrerte og normaliserte tall. Det er videre tatt med tabeller som viser forbruksutviklingen for kjøtt og egg og en tabell som viser det registrerte arbeidsforbruket. De registrerte tallene skal vise faktiske inntekter og utgifter i de enkelte år. Dette betyr at det kan være store variasjoner i inntektene mellom ulike år pga. varierende vær- og avsetningsforhold. Dette er det viktig å være klar over når en tar for seg utviklingen i resultatmålene fra år til år i de registrerte regnskapstallene. Disse variasjonene er forsøkt eliminert ved beregningen av normaliserte regnskapstall. Normaliserte regnskaper er presentert i et eget kapittel.

Det er også med et eget kapittel om kostnadsutviklingen i omsetningsleddene for melk, kjøtt og egg.

Utredningen inneholder videre en sammenligning av fjorårets beregninger med årets beregninger for årene 2000 og 2001. Dette gjelder både for registrerte og normaliserte regnskaper.

1.2 *Timer pr. årsverk*

Ved jordbruksoppgjøret 2001 ble det bestemt at Budsjettnemnda til forhandlingene i 2002 skulle ta hensyn til reduksjon i timetallet pr. årsverk i jordbruket som oppfølging av utvidet ferie i andre sektorer. På bakgrunn av dette er timetallet pr. årsverk redusert fra 1875 i 2000 til 1860 i 2001 og 1845 i 2002. Dette er innarbeidet i oversikten over utviklingen i arbeidsforbruket i kapittel 6.3.

1.3 *Variasjon mellom år som skyldes endret utbetalings-tidspunkt, forskjellige regnskapsprinsipper og opp- og nedbygging av fondskapital*

I tabell 1.1 og tabell 1.2 er det stilt opp noen poster fra Totalkalkylen som viser variasjon fra år til år, og der variasjonen i stor grad skyldes endrede utbetalings-tidspunkt og regnskapsrutiner. Postene er sammen med et par andre forhold omtalt nærmere nedenfor.

Tabell 1.1 Variasjon mellom år som skyldes endrede utbetalingstidspunkt og regnskapsprinsipper. Mill. kroner

	2000	2001	2002
Driftstilskudd melkeproduksjon	1330	1176	1335
Tilskudd til redusert jordarbeiding 1)	150	0	159
Grunntilskudd kjøtt	371	331	375
Sum	1851	1507	1869
Endring fra året før		-344	362

1) Bevilgningen for 2001 ble omdisponert til andre formål som delvis er regnskapsført i 2001

Tabell 1.2 Kjøp og salg av melkekvoter. Førings i Totalkalkylen og belastning i statsregnskapet. Mill. kroner

	1999	2000	2001	2002
Inntektsført i Totalkalkylen	189	668	112	20
Belastning statsregnskapet	149	536	132	112

Driftstilskudd i melkeproduksjonen

I Totalkalkylen føres postene under direkte tilskudd som i statsregnskapet. I 2001 er statsregnskapet blitt belastet 11 ganger med utbetalinger til driftstilskudd selv om det er foretatt 12 utbetalinger fra meieriselskap til produsent. Dette skyldes at forskuddet for januar 2001 ble betalt til meieriselskapene 27. desember 2000. Uten en omlegging av utbetalingstidspunktet for driftstilskuddet og med en videreføring av de tidligere utbetalingsrutinene, ville belastningen i statsregnskapet (og beløpet i Totalkalkylen) for 2001 ha vært om lag 105 mill. kroner høyere.

Tilskudd til redusert jordarbeiding

Utbetalingstidspunktet er forskjøvet fra høsten til etter nyttår. Dette medfører at det ikke ble noen utbetaling i 2001. Dette utgjør om lag 130 mill. kroner. Deler av dette ble omdisponert til andre formål, i jordbruksoppkjøret 2001, som delvis ble utbetalt i 2001.

Grunntilskudd kjøtt

I jordbruksoppkjøret i 2001 ble tilskuddsløypa lagt slik at satsene er relativt lave høsten 2001 og tilsvarende høyere våren 2002. Endring av tilskuddsløypa har medført at gjennomsnittssatsen for 2001 for storfe og kalv ble 2,53, mens snittsatsen for avtaleårene 2000/01 og 2001/02 begge er avtalt til 2,92. Over avtaleåret 2002/02 ligger det an til at den avtalte satsen vil bli utbetalt. Profilen på tilskuddsløypa har medført at utbetalt grunntilskudd til storfe og kalv ble ca 43 mill. kroner lavere i 2001 enn dersom gjennomsnittssatsen hadde vært brukt. For sau/lam var også reelle satser lavere, men utslagene her blir mindre.

Pristilskudd melk

I Totalkalkylen føres pristilskuddene med de beløp som er utbetalt til produsent for de aktuelle år. For 2001 er det avvik mellom summen av beløpene ført i

Totalkalkylen og statsregnskapet. Avviket er på ca. 40 mill. i 2001 kroner når det trekkes ut 20 mill. kroner som gjelder småmeieritillegg i statsregnskapet.

Grunntilskudd og distriktstilskudd utbetales løpende til melkeprodusentene sammen med melkeoppkjøret. Avviket skyldes i følge SLF at det i 2001 ble foretatt 11 utbetalinger mot vanligvis 12 utbetalinger til meieriselskapene. Før 2001 har praksis vært at det ikke har vært noen utbetaling i januar måned. Resten av året tom. november har det vært en utbetaling pr. måned, og i desember har det vært to utbetalinger, den siste rett før årsskiftet. I 2001 ble det som tidligere ikke utbetalt i januar, og det ble bare gjort en utbetaling i desember, altså 11 utbetalinger i 2001. I begynnelsen av 2002 ble det så foretatt en utbetaling. Avviket skyldes altså at melkeprodusentene har fått utbetaling for 12 måneder i 2001 mens meieriselskapene har fått for 11 måneder. For 2002 og senere år legges det opp til 12 utbetalinger pr. år.

Kjøp og salg av melkekvoter

De som selger melkekvote i de ordinære salgsrundene om høsten, får oppkjøret etter årsskiftet. I Totalkalkylen føres inntektene fra salget på det året salget skjer, dvs. et år før utbetalingen og belastning i statsregnskapet. Beløpet som er inntektsført på 2001 i Totalkalkylen 112 mill. kroner belastes statsregnskapet i 2002, og belastningen for salg i 2002 vil komme i statsregnskapet for 2003. I Totalkalkylen er det for 2002 ført 20 mill. kroner som er statsbudsjettets tall for 2002, men som gjelder oppgjør for kvoter solgt i 2001, jfr. Tabell 1.2.

Bevilgningsreduksjon på 300 mill. kroner på pristilskudd

Det er vedtatt et kutt på 300 mill. kroner på pristilskudd i 2002. I Totalkalkylen føres pristilskuddene sammen med salgsinntektene fra de aktuelle produksjonene. Kuttet på 300 mill. kroner er ikke spesifisert, og det er derfor ført som en ufordelt bevilgningsreduksjon under direkte tilskudd i 2002.

Fondsendringer i prisutjevningsordningen for melk

I 2000 økte fondskapitalen i prisutjevningsordningen med ca 20 mill. og i 2001 med 53 mill.. SLF har opplyst at de sikter seg inn på en kapitalbeholdning på ca 35 mill. kroner. Dette tilsvarer en nedbygging i 2002 på ca. 10 mill.

1.4 Kastrering av gris

I Totalkalkylen er det i kostnadene til dyrlege tatt hensyn til ekstra kostnader som følge av at gris må kastreres av veterinær fra 1.8.2002, kostnad på årsbasis anslått til 38 mill. kroner, for 2002 16 mill. kroner.

1.5 Egg

I Totalkalkylen er det i pris for egg tatt hensyn til innskjerping av regelverket for holdbarhetsmerking av egg, som medfører at eggene må hentes hos produsent 2 ganger pr. uke. Merkostnaden med dette er beregnet til 0,7 – 1,0 kr/kg, i snitt 0,8 kr/kg. I Totalkalkylen er det lagt inn virkning av dette gjeldende fra 1.3.2002, dvs. ca. 32 mill. kroner, på årsbasis ca 38. mill. kroner.

1.6 Kostnader ved kugalskapstiltak

Kostnader ved tiltak mot kugalskap ble behandlet i en egen utredning (nr. 4) 2001. Det ble da beregnet at merkostnadene for jordbruket og kjøttindustrien ved testing av 9400 dyr ville utgjøre 268 mill. kroner i 2001 og at merkostnadene deretter på årsbasis ville utgjøre 308 mill. kroner. Kostnaden til selve testen for kugalskap er da ikke medregnet. Senere har testprogrammet blitt utvidet til også å skulle omfatte 10 000 tilfeldig utvalgte storfe over 30 måneder. Budsjettnemnda har ikke gjort noen ny vurdering av merkostnadene etter fjorårets utredning.

1.7 Totalkalkylen og skatt

Totalkalkylen er et sektorregnskap hvor skattemessige forhold ikke trekkes inn i beregningene.

I 2000 ble det innført et skattemessig fradrag i positiv næringsinntekt som kompensasjon for målprisreduksjoner. I jordbruksoppgjøret 2000 ble det lagt til grunn at fullt utslag av inntektsfradraget på 36 000 kroner pr. bruk tilsvarende en økning i inntekt før skatt på 14 000 kroner for alle bruk med tilstrekkelig næringsinntekt og totalt utgjør en verdi på 900 mill. kroner. I samsvar med at målprisendringene bare får effekt i andre halvår, ble det lagt til grunn at fradraget ble innført med halv virkning, dvs. 7000 kroner pr. bruk, tilsvarende 450 mill. kroner, i 2000. Regnet pr. årsverk i Totalkalkylen ville dette utgjøre om lag 5900 kroner pr. årsverk i 2000.

I 2001 fikk inntektsfradraget full virkning. Dersom en forutsetter tilsvarende utnyttingsgrad pr. årsverk som en regnet med i 2000, kan dette grovt anslås til å utgjøre 11 800 kroner pr. årsverk i 2001 og 2002. For 2001 er antallet timer pr. årsverk redusert fra 1875 til 1860 og videre til 1845 i 2002. Ettersom inntektsfradraget gis pr. bruk, kan det argumenteres for at reduksjonen i antall timer pr. årsverk vil medføre at inntektsfradraget pr. årsverk vil reduseres tilsvarende. Det vil i så fall med de forutsetninger som er nevnt over, utgjøre ca 11 700 kroner i 2001 og 11 600 kroner i 2002.

Budsjettnemnda har ikke gjort noen ny vurdering av inntektsfradraget basert på nyere skattestatistikk.

I de påfølgende tabeller er virkningen av inntektsfradraget ikke innarbeidet.

2 Sammendrag av utviklingen i normaliserte regnskap fra 1997 til budsjett 2002

Tabell 2.1 viser utviklingen i vederlag til arbeid og egenkapital i jordbruk etter normaliserte regnskap fra 1997 til 2002. Tabellen viser også endringen i vederlag til arbeid og egenkapital pr. årsverk fra år til år.

Tabell 2.1. Utviklingen i vederlag til arbeid og egenkapital totalt og pr. årsverk i jordbruket. Normaliserte regnskap og budsjett

	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Vederlag til arbeid og egenkapital, 1000 kr	10899	11715	11242	11741	10301	10117
Antall 1000 årsverk i jordbruket	84,0	82,4	80,5	76,8	73,2	70,3
Vederlag til arbeid og egenkapital pr. årsverk. 1000 kr	130	142	140	153	141	144
Endring fra foregående år, 1000 kr		12	-3	13	-12	3

Endringen i vederlag til arbeid og egenkapital pr. årsverk fra år til år er en kombinert effekt av 1) utviklingen i det totale vederlag til arbeid og egenkapital for hele jordbruket og 2) utviklingen i antall årsverk i jordbruket. I tabell 2.2 er den kombinerte endringen fra år til år splittet på disse to komponentene, og i tabell 2.3 vises utslaget av endring i totalt vederlag til arbeid og egenkapital pr. årsverk splittet i grupper av inntekter og kostnader.

Tabell 2.2. Endringen fra år til år i vederlag til arbeid og egenkapital pr. årsverk i jordbruket. Normaliserte regnskap og budsjett. 1000 kroner

	1998	1999	2000	2001	2002
Endring fra foregående år	12	-3	13	-12	3
Herav utslag av endring i antall årsverk	3	3	7	7	6
Herav utslag av endring i totalt vederlag til arbeid og egenkapital for hele jordbruket	10	-6	6	-19	-3

I tabell 2.3 er utslagene med størst tallverdi markert med noe mørkere bakgrunn, mørkest for de med stor positiv tallverdi. I kapittel 3.1 beskrives utviklingen i de registrerte regnskapene mer i detalj for de siste årene. Bortsett fra planteproduksjon vil forklaringene for de registrerte regnskapene stort sett være dekkende også for de normaliserte

Tabell 2.3. Utslag av endringer fra år til år i grupper av inntekter og kostnader, regnet pr. årsverk¹⁾ i jordbruket. Normaliserte regnskap og budsjett. 1000 kroner

	1998	1999	2000	2001	2002
Sum planteprodukter	2	1	0	1	1
Sum husdyrprodukter	4	-5	-1	-5	0
Arbeids- og kjøreinntekter	0	0	0	0	0
Buskapsverdi	1	-3	0	1	1
Sum ikke-varige kostnader ²⁾	1	5	2	-5	-2
Kapitalslit ²⁾	-1	-1	-1	-1	0
Rentekostnader ²⁾	-2	-2	0	-3	1
Effekt av finansiering	-1	0	3	0	-6
Direkte tilskudd	6	0	2	-7	1
Sum	10	-6	6	-19	-3

¹⁾ Utslagene er beregnet med forutsetning om samme årsverkstall som i foregående år.

²⁾ Ved økning i kostnader er det brukt negative tall i tabellen for å markere at dette har negativ effekt på vederlag til arbeid og egenkapital.

Fra 2001 til 2002 er det budsjettert med en økning i vederlag til arbeid og egenkapital på 3000 kr pr. årsverk. Dersom antallet årsverk hadde vært det samme i 2002 som i 2001, ville det ha resultert i en nedgang i vederlag til arbeid og egenkapital på 3000 kr pr. årsverk. Fortsatt beregnet med samme antall årsverk som i 2001, er det «effekt av finansiering» som på aggregert nivå peker seg ut med størst utslag, reduksjon på 6000 kr pr. årsverk fra 2001 til 2002. «Effekt av finansiering» bør sees i sammenheng med de nominelle rentekostnadene på lånt kapital, og sammen slår de ut med en reduksjon på 5000 kroner pr. årsverk, dvs. en sterk økning i realrenta fra 2001 til 2002.

Fra 2000 til 2001 er det en nedgang i vederlag til arbeid og egenkapital på 12 000 kr pr. årsverk. Dersom antallet årsverk hadde vært det samme i 2001 som i 2000, ville det ha resultert i en nedgang i vederlag til arbeid og egenkapital på 19 000 kr pr. årsverk. Beregnet med samme antall årsverk som i 2000, er det en reduksjon i sum husdyrprodukter på 5000 kr pr. årsverk og i direkte tilskudd på 7000 kr pr. årsverk mens det er en økning i «sum ikke-varige produksjonsmidler» og rentekostnader på henholdsvis 5000 og 3000 kr pr. årsverk. I reduksjonen i sum husdyrprodukter på 5000 kroner ligger nedgang i salg av melkekvoter tilsvarende en reduksjon på 7000 kroner pr. årsverk. Mesteparten av reduksjonen i direkte tilskudd skyldes at tidspunktet for utbetaling av tilskudd for endret jordarbeiding er forskjøvet fra høst til etterjulsvinter, videre at det i statsregnskapet for 2001 bare er postert 11 utbetalinger for driftstilskudd mens det ble foretatt 12 utbetalinger til melkeprodusentene.

Fra 1999 til 2000 er det en økning i vederlag til arbeid og egenkapital på 13 000 kr pr. årsverk. Dersom antallet årsverk hadde vært det samme i 2000 som i 1999, ville økningen ha vært 7000 kr pr. årsverk. Dette utgjøres av en økning i «effekt av finansiering» på 3000 kroner, økning i direkte tilskudd på 2000 kroner og reduksjon i «ikke-varige produksjonsmidler» på 2000 kroner pr. årverk. Under en nedgang i husdyrprodukter på 1000 kroner pr. årsverk ligger en økning i melkekvotesalg på 6000 kroner pr. årsverk.

Fra 1998 til 1999 er det en nedgang i vederlag til arbeid og egenkapital på 3000 kr pr. årsverk. Dersom antallet årsverk hadde vært det samme i 1999 som i 1998, ville nedgangen ha vært 6000 kr pr. årsverk. Dette utgjøres av en nedgang i sum husdyrprodukter på 5000 kroner pr. årsverk og i tillegg en nedgang i buskapsverdi på 3000 kr pr. årsverk.. Ikke-varige kostnader reduseres med 5000 kr pr. årsverk. med, hvorav reduserte mengder plantevernmidler og prisnedgang på elektrisk kraft utgjorde de største enkeltfaktorene. I tillegg er det nedgang i rentekostnader og kapitalslit tilsvarende henholdsvis 2000 kr og 1000 kr pr. årsverk.

Fra 1997 til 1998 er det en økning i vederlag til arbeid og egenkapital på 12000 kr pr. årsverk. Dersom antallet årsverk hadde vært det samme i 1998 som i 1997, ville økningen ha vært 10000 kr pr. årsverk. Dette utgjøres av en økning i sum husdyrprodukter på 4000 kr pr. årsverk og en økning i direkte tilskudd på 6000 kr pr. årsverk, i tillegg til at det er mindre endringer på andre grupper.

3 Registrerte og budsjetterte tall for perioden 1999 – 2002

Tabell 3.1. Sammenligning av årene 1999-2002. Totalkalkylen, ikke normalisert. Mill kroner ¹⁾

	1999	2000	Diff 2000- 1999	2001	Diff 2001- 2000	2002	Diff 2002- 2001
Korn og oljefrø	2404	2334	-70	2200	-134	2378	178
Poteter	437	445	8	496	51	518	22
Stråfôr m.v.	73	101	28	96	-5	93	-3
Hagebruksprodukter	2620	2768	148	2749	-19	2749	0
Andre frø til modning	47	37	-10	34	-3	29	-5
Sum planteprod. til salg og hjemmeforbruk	5581	5684	103	5576	-108	5766	190
Melk	6237	6595	358	6008	-587	5737	-271
Kjøtt	6963	6578	-385	6764	186	7010	246
Egg	537	491	-46	499	8	482	-17
Ull	168	158	-10	171	13	173	2
Pelsdyr	176	261	85	320	59	271	-49
Salg av levende dyr	2	7	5	3	-4	3	0
Kaniner og bier	62	76	14	65	-11	81	16
Sum husdyrprod. til salg og hjemmeforbruk	14145	14167	22	13831	-336	13757	-74
Sum pl.- og husdyrpr. til salg og hj.forb	19726	19852	126	19407	-445	19523	116
Kjøreinntekter m.v.	294	298	4	305	7	307	2
Arbeidsinntekter ved invest.	248	239	-9	260	21	271	11
Sum andre inntekter	542	537	-5	565	28	578	13
Endringer i buskapsverdien	-127	-120	7	-59	61	16	75
Sum inntekter	20141	20269	128	19913	-356	20117	204
Handelsgjødsel og kalk	1120	936	-184	913	-23	1007	94
Innkjøpt kraftfôr	4539	4181	-358	4330	149	4463	133
Innkjøpte melkeprod. til fôr	66	64	-2	66	2	67	1
Annet innkjøpt fôr	227	225	-2	236	11	236	0
Såfrø og planter	636	633	-3	658	25	652	-6
Andre kostnader	3974	4405	431	4634	229	4548	-86
Vedlikehold	1163	1151	-12	1156	5	1157	1
Sum ikke-varige prod.midler (kostnader)	11725	11596	-129	11992	396	12131	139
Kapitalslit	5301	5379	78	5438	59	5403	-35
Sum kostnader	17026	16976	-50	17429	453	17534	105
Rentekostnader. Lånt kapital	1540	1505	-35	1703	198	1600	-103
Effekt av finansiering	555	769	214	752	-17	314	-438
Direkte tilskudd	9000	9197	197	8681	-516	8804	123
Vederlag til arbeid og kapital	12116	12490	374	11165	-1325	11387	222
Vederlag til arbeid og egenkapital	11131	11754	623	10214	-1540	10101	-113

1)Eksklusive virkning av skattemessig inntektsfradrag

3.1 Utviklingen fra år til år i følge beregningene i 2002

Kommentarene og forklaringene nedenfor er knyttet til de registrerte regnskapene.

3.1.1 Forklaring til de største endringene fra 2000 til 2001

Korn

- Verdinedgang 134 mill kroner
- Kvantumet går ned med 67 mill. kg og den beregnede gjennomsnittlige korn og oljefrø inkl. termintillegg går ned med 0,88 øre/kg etter trekk for vann/kvalitet

Poteter

- Verdiøkning 51 mill kroner
- Kvantumet øker med 28 mill. kg mens det bare er en ubetydelig endring i den gjennomsnittlige potetprisen når en ser potet til mat og industripotet under ett

Melk

- Verdinedgang 587 mill. kroner
- Lavere kvotesalg (ekstraordinær salgsrunde i 2000) utgjør 556 mill. kroner. Kvantumsnedgang på 42 mill. liter oppveies i stor grad av høyere melkepris (+8,19 øre/l)

Kjøtt

- Verdiøkning på 186 mill. kroner
- I forhold til 2000 er det en økning i kvantum på totalt 1 mill kg, og en gjennomsnittlig prisøkning når grunntilskuddet regnes med, på 83 øre/kg kjøtt (fjorfe kjøtt er da også regnet med). Det er særlig verdien av svinekjøttproduksjonen som øker, med kvantumsøkning på nesten 6 mill. kg og prisøkning på 1,48 kr/kg kjøtt. Det er en nedgang i verdien av utbetalte produksjonsregulerende tiltak på 48 mill. kroner

Pelsdyr

- Verdiøkning 59 mill kroner
- Verdien av reveskinn øker med 70 mill. kroner. Prisen på reveskinn økte med 20 prosent. Verdien av minskinn gikk ned med 12 mill. kroner, her var det antall skinn som ble redusert mens prisen var omtrent uendret

Endringer i buskapsverdien

- Verdinedgang 61 mill. kroner
- Det er storfe som går mest ned mens det er en økning på svin

Innkjøpt kraftfôr

- Verdiøkning 149 mill. kroner.
- Totalt kvantum øker med 3,7 prosent. Det er størst kvantumsøkning på svinefôr med 44 mill. kg. På svinefôr gikk prisen opp med 8,27 øre mens den gikk ned med 5,95 øre i gjennomsnitt for drøvtyggerfôr.

Andre kostnader

- Verdiøkning 229 mill. kroner

- Kostnadene til elektrisk kraft øker med 156 mill. kroner. I tillegg er det økning i dieselkostnader på 34 mill. kroner og plantevernmidler og frakt kraftfôr på hhv. 19 og 23 mill. kroner

Renter på lånt kapital

- Verdiøkning 198 mill. kroner
- Gjennomsnittlig rentesats økte fra 6,12 til 6,87 prosent

Direkte tilskudd

- Verdinedgang 516 mill. kroner
- Det er store endringer på flere poster. Areal- og kulturlandskapstilskudd går ned med 250 mill. kroner. Dette skyldes bl.a. tilskudd til redusert jordarbeiding som ble flyttet til en annen post og fikk forskjøvet utbetalingstidspunkt slik at det ikke ble noen utbetaling i 2001. Dette utgjør ca 130 mill. kroner. Beløpet på driftstillegg i melkeproduksjonen er 154 mill. kroner lavere i 2001 enn i 2000. Som tidligere nevnt skyldes dette i stor grad at det i statsregnskapet for 2001 bare er postert 11 utbetalinger for driftstilskudd mens det ble foretatt 12 utbetalinger til melkprodusentene. Produksjonstilskudd husdyr ble redusert med 63 mill. kroner. Tilskudd til avløsning ved ferie og fritid gikk ned med 68 mill. kroner. På pluss-siden var en økning i tidligpensjonsordningen på 23 mill. kroner

3.1.2 Forklaring til de største endringene fra 2001 til 2002

Korn

- Verdiøkning 178 mill. kroner
- Gjennomsnittlig pris for korn og oljefrø, inkl. termintillegg og korreksjon for vann/kvalitet forutsettes å øke med 6,4 øre. Dette skyldes annen fordeling mellom kornslag og mellom mat- og fôrkornkvalitet og ca 45 mill. kroner lavere kvalitetstrekk. Mengdene øker også, og mengdeøkningen utgjør i underkant av 100 mill. kroner dersom en multipliserer mendeendringen med gjennomsnittsprisen i 2001 og 2002.

Melk

- Verdinedgang 271 mill. kroner
- Verdinedgangen skyldes både nedgang i produksjon og pris og også forutsetning inntekter fra salg av melkekvoter. Salgsinntektene i 2001 består av netto salgsinntekter fra den ordinære salgsrunden på høsten (112 mill. kroner). For 2002 er det forutsatt at salgsinntektene vil tilsvare det som var bevilget til den ordinære salgsrunden i 2001, dvs. 20 mill. kroner.
- Kumelkkvantommet er anslått å bli redusert med 33 mill. liter. Regnet med gjennomsnittlig melkepris for 2001 og 2002 utgjør dette 113 mill. kroner.
- Melkeprisen er anslått å gå ned med 3,23 øre pr. liter i forhold til 2001. Regnet på gjennomsnittlig kvantum for 2001 og 2002, utgjør dette 49 mill. kroner.
- Opp- og nedbygging av fond og kapital. For 2001 har Statens Landbruksforvaltning (SLF) opplyst at fondskapitalen i prisutjevningsordningen er 53 mill. kroner høyere ved utgangen enn ved inngangen av året. I motsatt retning trekker ekstrapluttbetalinger i TINE-selskaper i forbindelse med omorganiseringsprosess.

Dette utgjør ca. 103 mill. kroner. I disse er ikke inkludert verdien av utfisjonerte selskaper.

Kjøtt

- Verdiøkning 246 mill. kroner
- Verdien av storfe-, svin- og kyllingkjøtt øker med hhv. 71, 71 og 52 mill. kroner. For storfe og svin er det både mengde og prisøkning mens det for kylling er en prisnedgang som utgjør 11 mill. kroner regnet på gjennomsnittskvantum for 2001 og 2002.
- Grunntilskuddet er beregnet å øke med 43 mill. kroner. Dette skyldes i hovedsak at tilskuddsløypa ble lagt med lave satser i 2. halvår 2001.

Pelsdyr

- Verdinedgang 49 mill. kroner. Bak dette ligger nedgang både i antall skinn og i pris for rev, mens det for mink er økning i antall skinn og en mindre økning i pris

Endring i buskapsverdi

- Verdiøkning 75 mill. kroner som i hovedsak skyldes mye lavere nedgang i storfebestanden i 2002 i forhold til 2001

Handelsgjødsel og kalk

- Verdiøkning 94 mill. kroner.
- Det er en nedgang i gjødselmengden fra 2001 til 2002, tilsvarende om lag 33 mill. kroner, men prisøkningen gjør at verdiøkningen blir på 94 mill. kroner

Innkjøpt kraftfôr

- Verdiøkning 133 mill. kroner. Om lag 50/50 fordeling på mengde og pris.

Andre kostnader

- Verdinedgang 86 mill. kroner.
- Størst endring er det på posten elektrisk lys og kraft hvor prisnedgang utgjør om lag 60 mill. kroner. Det er også nedgang i kostnadene på fyringsolje og diesel på ca. 52 mill. kroner. I motsatt retning trekker beregnet økning i dyrlegekostnader på 22 mill. kroner

Rentekostnader og Effekt av finansiering

- Sett under ett tilsvarende disse realrente på lånt kapital og utgjør en kostnadsøkning på 335 mill. kroner.

Direkte tilskudd

- Verdiøkning 123 mill. kroner
- Under direkte tilskudd er det ført en ufordelt bevilgningsreduksjon på pristilskudd på 300 mill. kroner
- Totalkalkylens poster «Areal og kulturlandskapstillegg» og «Andre arealbaserte tilskuddsordninger» (ny i 2002) har en samlet økning på 178 mill. kroner 2002 i forhold til «Areal og kulturlandskapstillegg» og «Produksjonstillegg dyrking av fôr i fjellet» i 2001. I dette inngår utslaget på 130 mill. kroner av endret utbetalingstidspunkt for tilskudd til redusert jordarbeiding.

- Driftstillegg i melkeproduksjonen øker med 159 mill. kroner. I dette ligger ca. 43 mill. kroner til samdrifter som tidligere var ført under en egen post. I økningen på 159 mill. ligger også utslaget av at det i statsregnskapet bare ble postert utbetalinger for 11 måneder i 2001
- I det ordinære regnskapet er det også en økning under Katastrofeordningen for planteproduksjon på 33 mill. kroner, men i normaliserte regnskap er det bare en ubetydelig endring

3.2 Beregning av tap på grunn av markedsoverskudd

Det har av ulike årsaker vært overproduksjon av husdyrprodukter enkelte år, noe som har ført til reduserte utbetalingspriser for produsentene. I 2001 er det grunnlag for å tro at det kunne ha vært omsatt større mengder norsk kjøtt uten betydelig prispress. For 2002 er det prognosert omtrent balanse eller noe lavere norsk produksjon enn anslått forbruk justert for forventet import.

Omsetningsavgift brukes i stor grad til markedsregulering. Det er ikke nødvendigvis til enhver tid samsvar mellom nivået på omsetningsavgiften og behovet for å regulere den løpende produksjonen. Dersom reguleringskostnadene ble høyere enn forutsatt, kan det være behov for å bygge opp igjen reguleringsfondet på et senere tidspunkt.

Tabellene under viser hvor mye det beregnede brutto pristapet på grunn av markedsoverskuddet har utgjort de siste årene. Brutto pristap de enkelte årene er vist for de ulike produktene og med fordeling på hvordan det totale pristapet er framkommet.

Nemnda har fastsatt omsetningsavgiften ved markedsbalanse til 0,70 kr/kg for alle dyreslag unntatt fjørfe.

Omsetningsavgiften for kjøtt i 2001 lå klart over avgift ved markedsbalanse. Samtidig var det underskudd av norsk vare og engrosprisen lå over målpris. Omsetningsrådets sekretariat har oppgitt at årsaken til en høy omsetningsavgift for storfe i denne situasjonen er eksport av fryselauret storfekjøtt. Dette er kjøtt som på grunn av for lang lagringstid er av for lav kvalitet til å omsettes på det norske marked.

For egg lå også omsetningsavgiften over avgift ved markedsbalanse. Dette er begrunnet i behov for oppbygging av fondsmidler.

Det er beregnet et pristap for kylling i 2001 på 0,63 kr/kg, jfr. tabell 3.3. Pristapet skyldes i stor grad at uttatt engrospris oversteg målpris i annet halvår 2000, og at det etter hvert var nødvendig å ligge under målpris både i 1. og 2. halvår i 2001 for å oppfylle jordbruksavtalens forpliktelser.

**Tabell 3.2 Pristap pga markedsoverskudd, kroner pr kg.
Totalbeløp i mill kroner. 2000**

2000	Storfe	Kalv	Sau/lam	Gris	Egg	Fjørfe
------	--------	------	---------	------	-----	--------

Økt omsetningsavgift 1)	1,41	1,35	0,78	1,10	-0,15	
Svikt i engrospris 1)	3,04	3,04	-0,21	1,75	0,33	-0,06
Sum tap	4,45	4,39	0,57	2,85	0,18	-0,06
Salgsprod., mill. kg	88,4	2,5	23,5	102,8	46,9	35,2
Brutto pristap pga. markedsoversk., mill. kr	393,4	11,0	13,4	293,0	8,4	-2,1

¹ Negativt fortegn betyr høyere uttatt pris enn målpris/lavere omsetningsavgift enn avgift ved markedsbalanse

Tabell 3.3 Pristap pga markedsoverskudd, kroner pr kg. Totalbeløp i mill kroner. 2001

2001	Storfe	Kalv	Sau/lam	Gris	Egg	Fjørfekjøtt
Økt omsetningsavgift	0,21	0,24	0,33	0,07	0,15	
Svikt i engrospris 1)	-0,61	-0,61	0,21	-0,07	0,03	0,63
Sum tap	-0,40	-0,37	0,54	0,00	0,18	0,63
Salgsprod., mill. kg	83,5	2,3	24,5	108,8	47,7	34,7
Brutto pristap pga. markedsoversk., mill. kr	-33,4	-0,9	13,2	0,0	8,6	21,9

¹ Negativt fortegn betyr høyere uttatt pris enn målpris/lavere omsetningsavgift enn avgift ved markedsbalanse

Tabell 3.4 Pristap pga markedsoverskudd, kroner pr kg. Totalbeløp i mill kroner. 2002

2002	Storfe	Kalv	Sau/lam	Gris	Egg	Fjørfekjøtt
Økt omsetningsavgift	-0,10	-0,10	0,56	0,23	0,05	
Svikt i engrospris 1)	-0,28	-0,28	0,00	0,00	0,02	0,0
Sum tap	-0,38	-0,38	0,56	0,23	0,07	0,00
Salgsprod., mill. kg	85,0	2,3	24,4	110,8	48,1	38,8
Brutto pristap pga. markedsoversk., mill. kr	-32,3	-0,9	13,7	25,5	3,4	0,0

¹ Negativt fortegn betyr høyere uttatt pris enn målpris/lavere omsetningsavgift enn avgift ved markedsbalanse

Tabell 3.2 - tabell 3.4 viser det beregnede brutto pristapet for jordbruket i beregningsårene, men ikke det reelle inntektstapet. Tapet er beregnet ved å multiplisere pristapet pr. kg med registrert/anslått salgsproduksjon. Totalt utgjør dette 717 mill. kroner i 2000 og 9 mill. kroner i hvert av årene 2001 og 2002. Det er grunn til å tro at det sannsynlige pristapet er noe lavere fordi salgsproduksjonen måtte være lavere dersom det ikke skulle være økt omsetningsavgift eller svikt i engrospris. På den andre siden ville lavere salgsproduksjon sannsynligvis ha medført lavere kostnader.

I kapittel 6.2 er det gitt tall for utviklingen i forbruket av kjøtt og egg. Forventet import av husdyrprodukter i 2002 er den samme som forutsatt av prognoseutvalgene. MUL-importen av storfekjøtt utgjør noe over halvparten av total import av kjøtt i budsjettåret.

For melk utgjør samlet avgift for produksjon ut over kvote og omsetningsavgiften en indikator på overproduksjonskostnader. Dette er vist i tabell 3.5 og tabell 3.6. Overproduksjonsavgift på melk er imidlertid knyttet til overskridelse av kvote på enkeltbruk og kan bli ilagt selv om det samlet sett ikke er overskudd av melk.

Evt. avvik mellom uttatt pris og målpris vil også være indikatorer på markedssituasjonen. Målprisene gjelder råvareverdi for produktgrupper spesifisert på markeder. Etterkontrollen viser både positive og negative avvik i forhold til målprisene. For Budsjettnemnda har SLF beregnet sammenveid målpris og sammenveid uttatt pris for avtaleåret 2000/2001, fordelt på halvår. Resultatene er vist i tabell 3.7.

Tabell 3.5 Omsetningsavgift på melk, øre pr liter

	1.1.	1.7.
1995	1	
1996	1	
1997	1	22
1998	22	24
1999	20	14
2000	16	18
2001	18 ¹⁾	12 ¹⁾
2002	1 ²⁾	

¹⁾ I 2001 ble behovet for reguleringsmidler lavere enn antatt, og det ble tilbakebetalt 6 øre pr. liter

²⁾ I 2002 er satsen satt lavt. I 2002 skal TINE i tillegg tilbakebetale 176 mill. kroner

Økningen i omsetningsavgift fra første til andre halvår 1997 skyldes endring av markedsordningen for melk. Før 1. juli 1997 ble reguleringen i større grad ordnet internt i TINE-systemet.

Tabell 3.6 Overproduksjonsavgift melk. Mill. kroner

2000	34,0
2001	40,2

Tabell 3.7 Melkeprodukter. Sammenveid målpris¹⁾ og uttatt pris¹⁾ avtaleåret 2000/2001. Øre/l

	2. halvår 2000	1. halvår 2001
Målpris	357,1	348,8
Uttatt pris	373,8	351,2
Målpris minus uttatt pris	-16,7	-2,4

¹⁾ Justert for avgifter og tilskudd på biprodukter (fløte, myse, kjernemelk), geografiutj. m.m. (Veid netto råvareverdi). Veid med avregnet kvantum

4 Sammenligning av foreløpige og budsjetterte tall beregnet i 2001 med registrerte og foreløpige tall beregnet i 2002

Tabell 4.1. Sammenligning mellom resultater som er beregnet i 2001 og 2002. Registrerte regnskaper. Mill. Kroner.

	Året 2000			Året 2001		
	Beregnet i 2001	Beregnet i 2002	Differanse	Beregnet i 2001	Beregnet i 2002	Differanse
Korn og oljefrø	2437	2334	-103	2385	2200	-185
Poteter	431	445	14	452	496	44
Stråfôr m.v.	64	101	37	59	96	37
Hagebruksprodukter	2805	2768	-37	2779	2749	-30
Andre frø til modning	37	37	0	33	34	1
Sum planteprod. til salg og hjemmeforbr.	5774	5684	-90	5709	5575	-134
Melk	6593	6595	2	5784	6008	224
Kjøtt	6534	6578	44	6462	6764	302
Egg	495	491	-4	473	499	26
Ull	159	158	-1	169	171	2
Pelsdyr	261	261	0	269	320	51
Salg av levende dyr	8	7	-1	5	3	-2
Kaniner og bier	76	76	0	77	65	-12
Sum husdyrprod. til salg og hjemmeforbr.	14126	14167	41	13239	13831	592
Sum pl.- og husdyrpr. til salg og hj.forb	19901	19852	-49	18948	19406	458
Kjøreinntekter m.v.	303	298	-5	310	305	-5
Arbeidsinntekter ved invest.	274	239	-35	251	260	9
Sum andre inntekter	577	537	-40	561	565	4
Endringer i buskapsverdien	-150	-120	30	56	-59	-115
Sum inntekter	20327	20269	-58	19565	19913	348
Handelsgjødsel og kalk	939	936	-3	974	913	-61
Innkjøpt kraftfôr	4185	4181	-4	4020	4330	310
Innkjøpte melkeprod. til fôr	66	64	-2	62	66	4
Annet innkjøpt fôr	229	225	-4	234	236	2
Såfrø og planter	609	633	24	612	658	46
Andre kostnader	4450	4351	-99	4607	4584	-23
Vedlikehold	1141	1151	10	1136	1156	20
Sum ikke-varige prod.midler (kostnader)	11618	11543	-75	11644	11941	297
Kapitalslit	5384	5379	-5	5428	5438	10
Sum kostnader	17002	16922	-80	17072	17378	306
Rentekostnader. Lånt kapital	1478	1505	27	1656	1703	47
Effekt av finansiering	766	769	3	622	752	130
Direkte tilskudd	9199	9197	-2	9044	8681	-363
Vederlag til arbeid og kapital	12524	12543	19	11536	11215	-321
Vederlag til arbeid og egenkapital	11812	11807	-5	10502	10264	-238

4.1 Året 2000

- For året 2000 er forskjellen mellom årets og fjorårets beregning av vederlag til arbeid og egenkapital bare 5 mill. kroner. Som det framgår av tabell 4.1 er imidlertid forskjellene atskillig større på grupper av inntekts og kostnadsposter. Når avviket er såpass lite på resultatet har en likevel valgt å ikke utarbeide en detaljert oversikt over årsaken til forskjellene. En kan evt. gå nærmere inn i detaljene ved å sammenligne vedleggstabellene i fjorårets totalkalkylepublikasjon med tabellene i kapittel 6.1

4.2 Året 2001

I dette avsnittet er det foretatt en sammenligning av fjorårets budsjetterte tall for 2001 og årets foreløpige regnskapstall for det samme året. Se tabell 4.1.

Sum inntekter (uten direkte tilskudd) er i år beregnet 348 mill. kroner høyere mens sum kostnader (uten rentekostnader) i år er beregnet 306 mill. kroner høyere. Når vederlag til arbeid og egenkapital likevel i årets beregning er 238 mill. kroner lavere enn i fjorårets, skyldes det i hovedsak at direkte tilskudd er 363 mill. kroner lavere i årets beregning enn i fjorårets. Netto rentekostnader (inkl. effekt av finansiering) er i år beregnet å være 83 mill. kroner lavere enn i fjorårets beregning.

5 Kostnadsutviklingen i omsetningsleddene

Ved jordbruksoppgjøret i 1993 ble BFJ av avtalepartene bedt om å utarbeide et materiale om kostnadsutviklingen i omsetningsleddene, jfr. St.prp. 82 (1992-93). Et kapittel om kostnadsutviklingen i omsetningsleddene har siden vært tatt inn i utredning nr. 1.

Det antas at det er kostnadsutviklingen, definert som effektivitets- eller produktivitetsutviklingen, en har vært ute etter. Det er dermed endringer i kostnader,- ikke nivå, som det er sett på.

Kapitlet er i år basert på to materialer. Det ene er materialet nemnda mottar fra omsetningsorganisasjonene for husdyrprodukter i forbindelse med utarbeidingen av totalkalkylen/grunnlagsmaterialet til jordbruksforhandlingene. Dette er behandlet i kap. 5.1. Det andre materialet gjelder en beregning av produktivitetsvekst i norsk og svensk industri på 90-tallet, herunder næringsmiddelindustri. Dette er basert på en artikkel i publikasjonen ”Økonomiske analyser 2/2001” fra Statistisk sentralbyrå. Dette er gjengitt i kap. 5.2.

Materialet nemnda mottar fra omsetningsorganisasjonene gir ikke grunnlag for å beregne et mål for produktivitetsutvikling. Ved å sammenholde og sammenstille ulike deler av materialet, søkes det likevel å belyse ulike sider ved kostnadsutviklingen.

5.1 Organisasjonenes totale kostnader

Omsetningsorganisasjonenes totale kostnader er satt opp i tabell 5.1 nedenfor. Meierienes kostnader er hentet fra TINE/NML-årsmeldinger og er beregnet som driftsinntekter fratrukket utbetalt til produsent. Kjøttssamvirkets kostnader, gitt av Norsk Kjøtt i brev av 1.3.01 til BFJ, gjelder kostnadene i GILDE-bedriftene, dvs. de produserende enhetene i kjøttssamvirket. Totalkostnadene i kjøttssamvirket er noe høyere enn dette da kostnader til sentralledet, Norsk Kjøtt, ikke er med. Kostnadene i eggssamvirket er beregnet ut fra totale kostnader pr kg egg og fjørfekjøtt samt leverte mengder til eggssamvirket oppgitt i brev av 11.3.02 til BFJ fra PRIOR.

Tabell 5.1. Totale kostnader¹ i meieri-, kjøtt- og eggssamvirket. Mill. kr.

	1990	1993	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	%-endring 1990-2001
Meierisamv.	4520	4898	4710	4697	5061	5194	5329	5568	5910	30,8
Kjøttssamv.	1789	2001	2183	2324	2441	2631	2707	3040	3073	71,8
Eggssamvirket	364	396	450	489	498	570	652	775	796	118,7

¹ Meierisamvirket: Totale driftsinntekter fratrukket utbetalt til produsent. Kjøttssamvirket: Kostnadene i GILDE-bedriftene. Eggssamvirket: Totale kostnader pr kg egg og fjørfekjøtt multiplisert med leverte mengder til eggssamvirket.

De totale kostnadene og endringen i disse vil bla. ha sammenheng med omfang av og endringer i tilførsler og videreforedling. Det er gitt visse tall for dette i tabell 5.2.

Omsetningsorganisasjonenes totale kostnader er et resultat av innsatsfaktorer forbrukt i produksjonen. Mengdene av innsatsfaktorene igjen, bestemmes av den totale virksomhet og av produktiviteten. Med virksomhet menes her og seinere i kapitlet organisasjonenes samlede aktivitet knyttet til tilførsler av melk, slakt og egg og videre foredling, markedsføring, distribusjon og produktutvikling av produkter.

5.1.1 Total aktivitet

Tall for den totale aktivitet,- eller virksomhet, i organisasjonene er i tabell 5.2 gitt som tall for tilførte og bearbejdede produkter i tonn/liter.

For melk er det meierileveransen samt totalsalget for hovedgrupper av produkter, dvs. konsummelk, ost og smør/margarin som er gjengitt. Konsummelk inkluderer bl.a. yoghurt. Tallene for ost og smørprodukter er inkl. eksport. For kjøtt gjelder tallene leveranser av slakt samt nedskåret og videre bearbejdet vare. For eggssamvirket gjelder det tilførsler av egg og fjørfekjøtt.

Tabell 5.2 Samvirkets tilførsler og videreforedling av melk, kjøtt og egg. 1000 tonn¹

	1990	1993	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	%-endr. 1990- 2001
Meieri										
- meierileveranse	1837	1784	1712	1689	1683	1664	1634	1545	1501	-18,3
- salg konsummelk	725,8	707,8	687,7	674,1	663,6	637,5	598,3	582,6	566,3	-22,0
- " ost ²	84,5	83,7	82,7	84,1	82,6	84,1	77,9	77,4	73,9	-12,6
- " smør	26,3	25,2	23,2	22,0	20,2					
Kjøtt										
- tilførsler	147,7	150,5	156,1	162,5	164,7	166,4	172,2	163,8	167,6	13,5
- nedskåret	81,4	93,6	99,8	108,2	108,0	112,7	109,8	115,3	112,0	37,6
- foredlet	67,1	81,5	90,4	91,1	95,0	94,3	94,6	95,3	93,3	39,0
Egg/fjorfe kjøtt										
- tilførsler av egg	36,0	35,6	35,1	34,1	32,9	31,1	30,5	30,4	29,8	-17,2
- " kylling	12,6	12,8	16,1	18,4	18,9	21,0	25,9	30,4	29,0	130,2

¹ Mill. liter for meierileveranse og konsummelk. Meiereileveranse gjelder kumelk til TINE/NML

² Ekskl. Kesam og Cottage Cheese fra 1997

Kilde: TINE/NML, Norsk Kjøtt, PRIOR

Tallene for videreforedling i tabellen ovenfor vil ikke nødvendigvis gi noe godt uttrykk for aktiviteten,- eller innsatsen, knyttet til denne virksomheten. Tallene gjenspeiler ikke antall produktvarianter med ulik bearbeidingsgrad for ulike markeder. Eksempel på spekteret innen meieriene er salg av hele oster direkte til butikk og porsjonspakninger av ost til for eksempel cateringmarkedet. Det er et økende antall produktvarianter med ulike pakningstyper med derav økende kostnader. Et økt antall av fjorfe kjøttprodukter er et eksempel på økt videreforedling i fjorfesektoren. Totalt sett kan dermed kostnadene i organisasjonene øke uavhengig av endringer i tilførte og videreforedlede mengder.

Endringer i aktivitet og markedsanstrengelser kan også ses på bakgrunn av kostnadene til salg og markedsføring. Tall for TINE/NML og Norsk Kjøtt er satt opp i tabell 5.3 nedenfor. Kostnadene til salg og markedsføring kan også forklare deler av utviklingen i omsetningsorganisasjonenes totale kostnader.

Tabell 5.3. Salgs- og markedsføringskostnader i TINE/NML og Norsk Kjøtt. Mill. kr.

	1990	1993	1995	1997	1998	1999	2000	2001	% endr. 1990-2001
TINE/NML ¹	96	184	205	252	288	269	279	326	240
Norsk Kjøtt	112	142	189	204	240	248	268	266	138

¹ Ekskl. Fjordland fra 1999

Meieri										
- løpende verdi	2415	2432	2533	2496	2576	2519	2520	2504	2478	2601
- fast “	2962	2916	2995	2881	2936	2799	2738	2659	2552	2601
Kjøtt										
- løpende verdi	1187	1266	1285	1257	1404	1528	1479	1613	1667	1701
- fast “	1455	1518	1519	1451	1600	1698	1607	1713	1717	1701

¹ Ikke sammenliknbare tall før/etter 1999 pga. endret regnskapslov 1.1.99

Med unntak av 2001 har verdien av de varige driftsmidlene i meierisamvirket de seinere årene tendert nedover, regnet i faste kroner. I kjøttssamvirket har verdien vært omtrent uendret de siste tre årene etter en viss økning i løpet av perioden.

Anleggsstrukturen kan utvikle seg forskjellig fra den totale verdi av anleggene. Dette går fram av tabell 5.6 nedenfor som viser endringen i antall anlegg i perioden 1990-2000. Parallellt med reduksjonen i antall anlegg, skjer det en rasjonalisering og spesialisering innenfor og mellom anleggene. Størrelsen på det enkelte anlegg øker, noe som antall anlegg i forhold til totalverdien av de faste driftsmidlene gir en indikasjon på.

Tabell 5.6. Antall anlegg i meieri-, kjøtt- og eggssamvirket.

	1985	1990	1993	1995	1997	1998	1999	2000	2001
Meieri ¹	176	128	107	95	78	76	72	62	60
Kjøttssamvirket									
- slakteanlegg	48	34						28	26
- skjære ”								34	28
- foredlings ” ²								22	14
Egg og fjørfekj. ¹									
- eggpakkerier		18	15	13	11	11	8	8	6
- fjørfeslakterier		7	7	6	5	5	5	5	3

¹ Ved årsskiftene

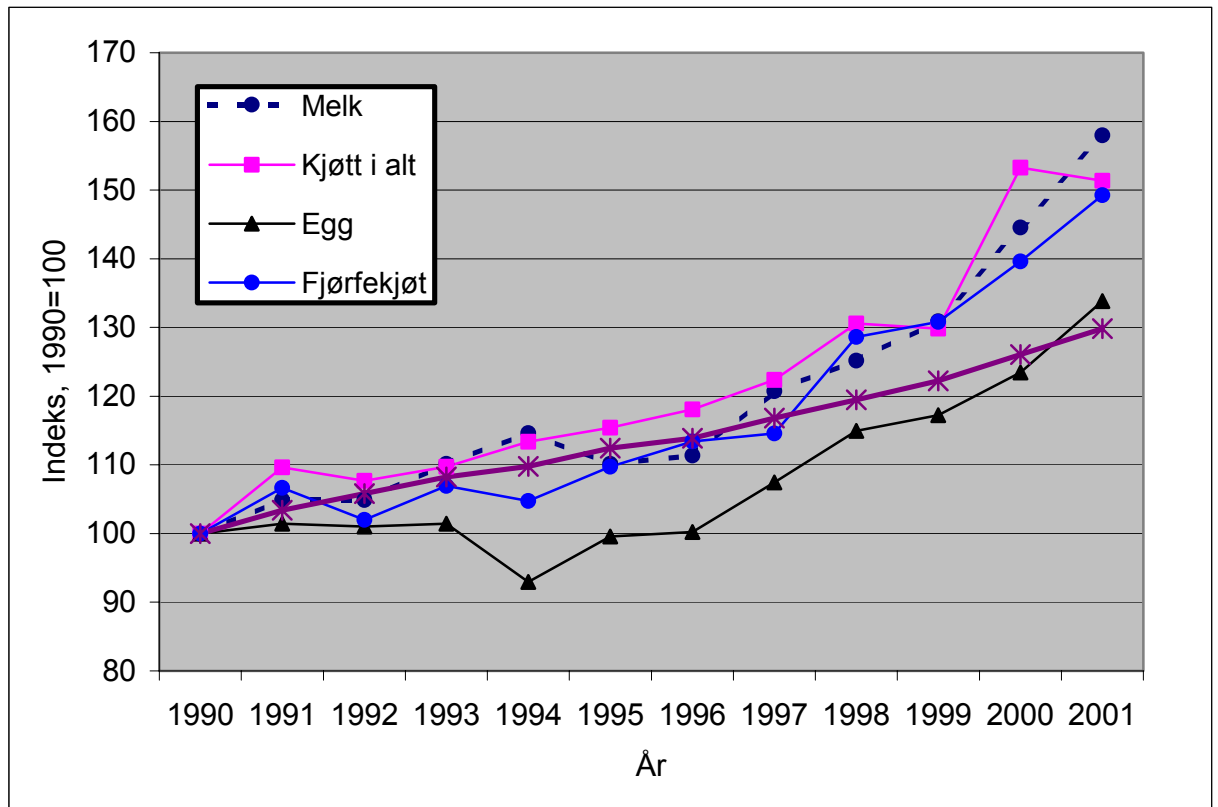
² Ikke fullt sammenliknbare tall mellom 2000 og 2001

Kilde: TINE/NML, Norsk Kjøtt, PRIOR

Mhp. priser på innsatsfaktorer har det tidligere vært sett på personalkostnaden. Det var da gitt en oversikt over lønnsutviklingen for større arbeidstakergrupper innen meieri, kjøttindustri og eggslag. Oversikten viste at lønnsutviklingen for disse gruppene hadde vært omtrent som for andre grupper.

Totale kostnader fordelt på tilførsler

I figur 1 er utviklingen i omsetningsorganisasjonenes totale kostnader pr. kg tilførte mengder av melk, kjøtt og egg sammenholdt med utviklingen for konsumprisindeksen. Enhetskostnadene som er utgangspunkt for fig 1, er gitt i tabell 5.7. Meierienes kostnader er beregnet som driftsinntekter fratrukket utbetalt til produsent. Kjøttssamvirkets kostnader gjelder de produserende enhetene i kjøttssamvirket, dvs. GILDE-bedriftene. Kostnadene i eggssamvirket er beregnet ut fra totale kostnader pr kg egg og fjørfekjøtt oppgitt av PRIOR samt leverte mengder til eggssamvirket.

Figur 1. Utviklingen i omsetningsorganisasjonenes totale kostnader pr. kg. tilførsler sammenholdt med utviklingen i konsumprisindeksen. Indeks, 1990=100.

Kugalskapstiltak forklarer deler av det økte kostnadsnivået for kjøtt i 2001.

Tabell 5.7. Totale kostnader i kr. pr. l/kg tilførte mengder av melk, kjøtt og egg

	1990	1993	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Melk	2,46	2,71	2,71	2,74	2,97	3,08	3,22	3,56	3,89
Kjøtt	12,11	13,29	13,98	14,30	14,82	15,81	15,72	18,56	18,33
Egg	4,82	4,89	4,80	4,83	5,18	5,54	5,65	5,95	6,45
Fjørfe kjøtt	11,39	12,18	12,50	12,92	13,05	14,65	14,90	15,90	17,00

Enhetskostnadene for egg og fjørfe kjøtt vil være avhengig av kostnadsfordelingen mellom disse produktene.

Kjøttssamvirkets normerte slaktekostnad

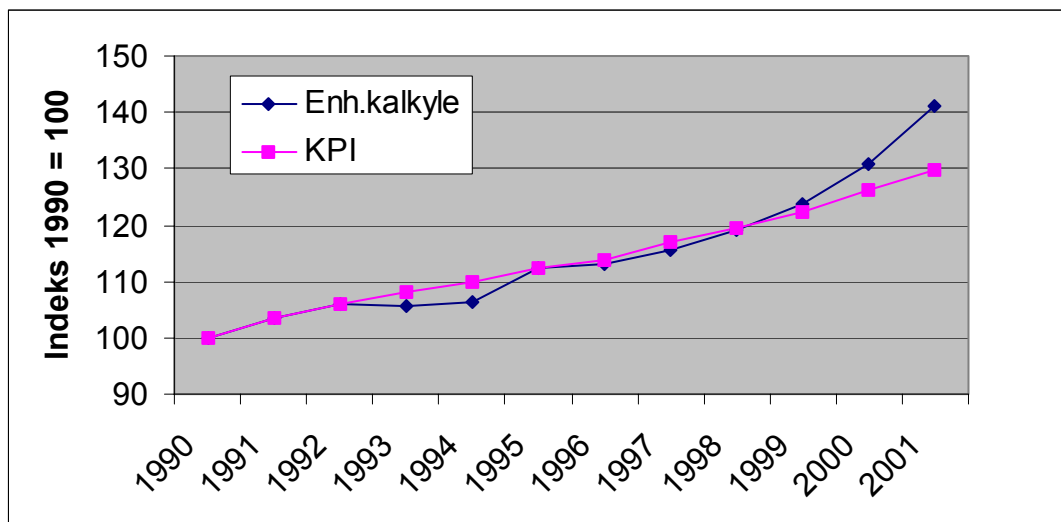
Kjøttssamvirkets normerte slaktekostnad (slaktemarginen) benyttes i grunnlaget for kjøttssamvirkets veiledende noteringspris (avregningspris) til produsent. Kostnaden inneholder de kostnader som belastes slakteprosessen. Kostnaden bygger på analyser og undersøkelser samt årlige oppdateringer ut fra erfaringstall, kostnadsutvikling og effektivitetsforbedringer. Siden kostnaden er avgrenset til en identisk prosess over tid, er dette sannsynligvis det nærmeste en kommer et krav til materiale for å kunne

benyttes ved måling av produktivitet. De normerte slaktekostnadene pr. dyreslag samt enhetskalkylen, et veid gjennomsnitt for alle dyreslag, er gjengitt i tabell 5.8.

Tabell 5.8. Normerte slaktekostnader pr. dyreslag samt enhetskalkyle 1990-2001. Kr/kg

	1990	1993	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Storfe	3,74	3,92	4,12	4,17	4,26	4,41	4,60	4,83	5,17
Slaktegris	2,84	2,97	3,11	3,15	3,22	3,32	3,45	3,62	3,89
Lam	5,71	5,97	6,31	6,42	6,58	6,83	7,39	8,03	8,59
Enh.kalkyle	3,60	3,80	4,05	4,07	4,16	4,29	4,46	4,71	5,08

I figur 2 er utviklingen i enhetskalkylen på indeksform sammenholdt med tilsvarende for KPI.

Figur 2. Normert slaktekostnad (enhetskalkyle) sammenholdt med KPI 1990-2001.

Fram til og med 1999 endret kostnaden seg omtrent på linje med KPI. For 2000 og 2001 viser den en sterkere stigning. Det ligger ikke kostnader til BSE-tiltak inne i slaktemarginen.

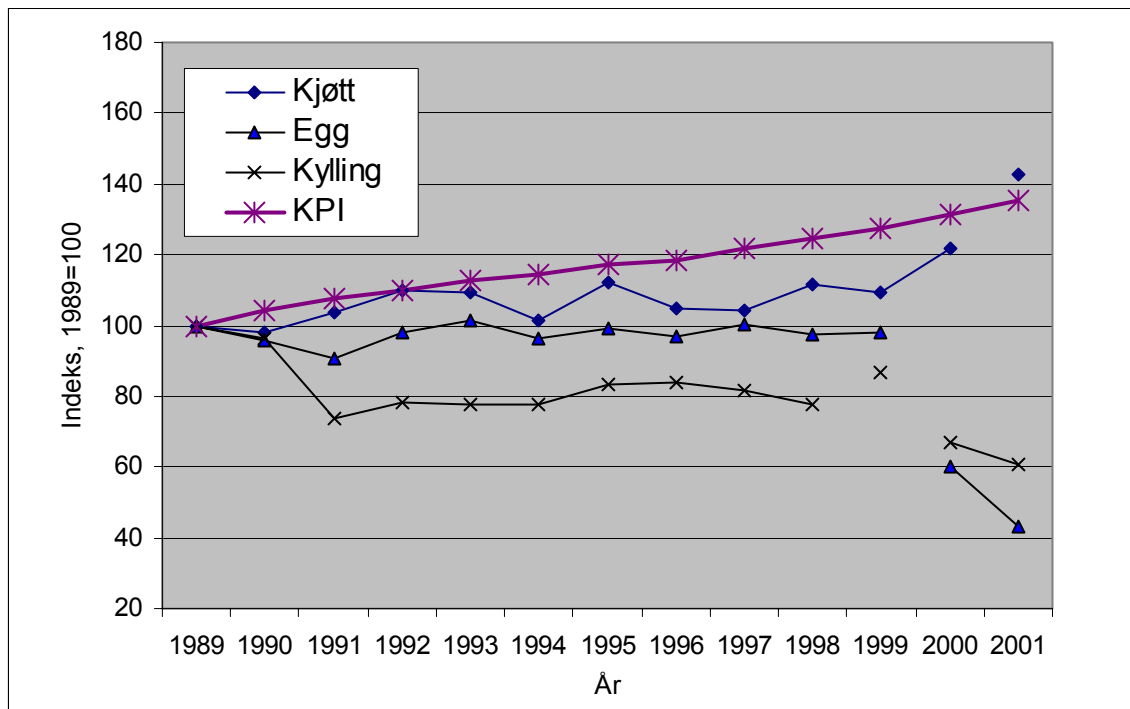
Kostnadsutviklingen i jordbruksavtalesammenheng,- differanseberegningen

”Differansen”, dvs. differansen mellom engrospris og utbetalingpris, er de kostnader som benyttes ved prognosering av utbetalingspriser for kjøtt og egg i budsjettåret i Totalkalkylen. For prognosering av melkeprisen benyttes meierisamvirkets gruppebudsjett.

Differansen beregnes som forskjellen mellom engrospris og utbetalingspris, korrigert for avgifter og verdi av biprodukter. Engrospris vil si priser på jordbruksavtalens nivå (målpriser). Priser på engrosnivå gjelder lite foredlede varer. Det er dermed en begrenset del av omsetningsorganisasjonenes totale kostnader som kommer til syne i differansen, siden kostnadene i videreførelsen ikke er med.

Differansen er ikke helt sammenliknbar mellom år. Dette blant annet pga. endringer i representantvarene,- som ligger til grunn for beregningen av engrosprisen. Videre har en utslag av varierende lønnsomhet i videreførelsen. Lønnsomheten i videreførelsen vil gjenspeiles i utbetalingsprisen, vanligvis via etterbetalinger. Differansen uttrykker dermed ikke kun tradisjonelle driftskostnader fra år til år.

I figur 3 er utviklingen i differansen for kjøtt, egg sammenholdt med utviklingen i konsumprisindeksen. Serien for kjøtt er sammenliknbar tom. 2000 men ikke fra 2001 pga. kostnader knyttet til BSE-tiltak (kugalskap). Serien for egg er ikke sammenliknbar fra 2000 pga. flytting av målepunkt for representantvaren (flyttingen gjaldt fra 1.7.2001 men er regnet tilbake til å gjelde også 2000). Serien for fjørfekjøtt er sammenliknbar 1989-98 siden representantvaren ble endret fra frossen til fersk kylling i 1999. Målepunktet for representantvaren ble dessuten flyttet fra 1.7.2001 men er som for egg regnet tilbake til 2000. Endringene forklarer også gapet i differansen mellom kjøtt og egg/fjørfekjøtt som oppstår fra disse tidspunktene.

Figur 3. Differansen for kjøtt og egg sammenholdt med utviklingen i konsumprisindeksen 1989-2001. Indeks, 1989=100 (heltrukne grafer gir sammenliknbare serier).

En ser at differansen for kjøtt i den sammenliknbare perioden 1989-2000 økte litt mindre enn konsumprisindeksen. Fra 1989 til 99,- som er en sammenliknbar periode for egg og 1989-97 som er sammenliknbar for fjørfekjøtt, var differansen omtrent uendret. Dette innebar en klar nedgang i forhold til KPI.

5.2 Produktivitetsvekst, materiale fra Statistisk sentralbyrå

I rapporten "Økonomiske analyser nr. 2/2001" fra Statistisk sentralbyrå, er det i artikkelen "Dårligere enn svenskene?" foretatt en sammenlikning av produktivitetsveksten i norsk og svensk industri for perioden 1993-99.

Sammenlikningene er basert på nasjonalregnskapstall og gjelder industri totalt og typer av industrier. Tall er gjengitt i tabell 5.9.

Hovedresultatet var at norsk industri under ett hadde langt svakere produktivitetsvekst enn den svenske, en gjennomsnittlig økning pr. år på 0,6 prosent for norsk industri mot 5,1 prosent for den svenske. Den svakere norske veksten ble forklart av ulike faktorer. En var at Sverige hadde større innslag av næringer med potensiale for høy produktivitetsvekst, særlig Radio-, fjernsyns- og kommunikasjonsutstyr. En annen var den svake veksten innen næringene Forlag og grafisk industri og Nærings- og nytelsesmiddelindustri. Ulik industristruktur mellom landene ble også trukket fram. Når dette ble tatt hensyn til indikerte beregningene at forskjellene i produktivitetsvekst langt på vei forsvant. Tallene viste også at store deler av eksporttettet industri i Norge hadde sterkere produktivitetsvekst 1993-99 en tilsvarende industri i Sverige.

Tabell 5.9. Produktivitetsutvikling og timeverksandeler i norsk og svensk industri

	Gj.sn. årlig produktivitetsvekst 1993-99. Prosent		Timeverksandeler i prosent. Prosent	
	Norge	Sverige	Norge	Sverige
Industri totalt	0,6	5,1	100	100
Nærings- og nytelsesmiddelindustri	-1,5	2,7	18,2	9,7
Tekstil- og bekl. industri	0,1	2,8	3,2	2,6
Trelast- og trevareindustri	-0,6	3,3	5,7	5,2
Treforedlingsindustri	5,7	0,8	3,8	6,4
Forlag og grafisk industri	-1,7	3,9	11,5	8,0
Oljeraffinering	0,8	15,2	0,7	0,4
Kjemisk industri	2,9	0,6	5,5	4,6
Gummivare- og plastindustri	-0,2	2,8	2,0	3,0
Mineralproduktindustri	-0,4	0,8	2,9	2,7
Metallindustri	4,2	3,1	5,7	4,8
Metallvareindustri	0,3	1,0	5,5	8,7
Verkstedindustri	3,2	2,8	8,4	12,8
Data- og kontorutrustningsindustri	15,4	9,3	0,4	1,1
Elektroteknisk industri	-1,7	0,4	3,7	3,3
Radio-, fjernsyns- og kommunikasjonsutstyr	4,9	38,4	1,7	4,1
Medisinsk og optisk industri	2,7	3,9	2,0	3,0
Motorkjøretøyer, tilhengere og deler	3,8	6,8	1,0	8,6
Annen transportmiddelindustri	0,4	-2,4	14,2	3,0
Møbelindustri	0,6	10,2	4,0	7,8

Kilde: SSB. Økonomiske analyser 2/01

Som en mulig forklaring til den svake veksten i Forlag og grafisk industri og Nærings- og nytelsesmiddelindustri i Norge ble det pekt på at store deler av virksomheten i de to næringene er skjermet mot utenlandsk konkurranse.

6 Registrerte regnskaper - oversikt

I kapittel 6.1 følger et sett av tabeller som gjelder registrerte regnskaper

- Vedleggstabeller for 2000, 2001 og 2002 (tabell 6.1- tabell 6.29)
- Sammendragstabeller for årene fra 1994 til 2001 i mill kroner (tabell 6.30 og tabell 6.31)
- Tabell som viser vederlag til arbeid og kapital og egenkapital, totalt og per årsverk (tabell 6.32 og tabell 6.33)

6.1 Tabeller som gjelder registrerte regnskaper

Tabell 6.1. Korn, erter og oljefrø

	Revidert regnskap 2000			Foreløpig regnskap 2001			Budsjett 2002		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Hvete. Salg, matkornkvalitet	250551	219,94	551062	129740	225,77	292914	220305	225,57	496942
Hvete. Salg, førkornkvalitet	46310	186,94	86572	119760	193,10	231257	74549	192,90	143805
Hvete. Salg, såkornkvalitet	11709	251,32	29427	12000	260,36	31243	14361	260,36	37390
Hvete. Salg og hjemmeforbruk	308570	216,18	667061	261500	212,40	555414	309215	219,31	678137
Rug. Salg, matkornkvalitet	6802	201,63	13715	3248	208,02	6756	6219	207,82	12924
Rug. Salg, førkornkvalitet	3380	179,63	6071	2352	169,30	3982	2240	169,10	3788
Rug. Salg, såkornkvalitet	341	236,52	807	350	245,56	859	346	245,56	850
Rug. Salg og hjemmeforbruk	10523	195,70	20593	5950	194,91	11597	8805	199,45	17562
Bygg. Salg	537095	178,65	959520	576100	181,50	1045622	579087	181,30	1049885
Bygg. Salg, såkornkvalitet	28047	211,52	59325	28000	221,56	62037	32469	221,56	71938
Bygg. Salg og hjemmeforbruk	565142	180,28	1018845	604100	183,36	1107659	611556	183,44	1121823
Havre. Salg	374940	160,53	601891	314300	158,18	497160	309800	157,98	489422
Havre. Salg, såkornkvalitet	17713	195,52	34632	17000	202,56	34435	16734	202,56	33896
Havre. Salg og hjemmeforbruk	392653	162,11	636523	331300	160,46	531595	326534	160,26	523318
Rughvete, salg	5530	178,19	9854	2900	176,60	5121	3503	176,40	6179
Rughvete, såkorn			0	150	220,56	331	196	220,56	432
Rughvete, salg/hjemmeforbruk	5530	178,19	9854	3050	178,75	5452	3699	178,72	6611
Sum korn (u/korreksj./tilsk)	1282418	183,47	2352876	1205900	183,41	2211717	1259809	186,33	2347451
Korreksjon for vann/kvalitet			60748-			93326-			48623-
Oljefrø	9008	429,01	38645	18800	431,78	81175	18040	432,18	77965
Sum korn, oljefrø (u/tilsk.)	1291426	180,48	2330773	1224700	179,60	2199566	1277849	186,00	2376793
Lokale tillegg			2841			747			900
Korn, erter og oljefrø			2333614			2200313			2377693
A Kvantumsenhet:	Tonn	Prisenhet:	Kr/100 kg						

Tabell 6.2. Poteter

	Revidert regnskap 2000			Foreløpig regnskap 2001			Budsjett 2002		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Salg. Matpoteter	120247	200,00	240494	123514	209,00	258144	118308	209,00	247264
Salg. Poteter til potetmel	36820	79,00	29088	43700	76,00	33212	51810	86,00	44557
Salg. Poteter til sprit	2057	32,00	658	175	32,00	56	1345	32,00	430
Salg. Poteter til mos/flakes	16009	152,00	24334	21205	152,00	32232	20957	158,00	33112
Salg. Poteter til pommes fr.	29650	152,00	45068	40305	152,00	61264	46440	158,00	73375
Salg. Poteter til chips	39575	152,00	60154	44503	152,00	67645	47139	158,00	74480
Salg. Vakuump. pot. mm.	8434	152,00	12820	7788	152,00	11838	8445	158,00	13343
Sum poteter til mos/chips mv	93668	152,00	142376	113801	152,00	172979	122981	158,00	194310
Hjemmeforbruk. Matpoteter	1340	193,00	2586	1316	202,00	2658	1174	202,00	2371
Salg settepoteter	6568	355,00	23316	6200	354,00	21948	6200	357,00	22134
Sum poteter (uten tilskudd)	260700	168,21	438518	288706	169,38	488997	301818	169,33	511066
Tilsk.statskontr.settepot.	4932					5885			5105
Distr.tilsk. for Nord-Norge	1378					1382			1382
Poteter			444828			496264			517553

Tabell 6.3. Stråfôr m.v.

	Revidert regnskap 2000			Foreløpig regnskap 2001			Budsjett 2002		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Høy. Innenlandsk salg	37421	255,00	95424	40961	220,00	90114	43114	200,00	86228
Halm. Innenl.salgs til fôr	645	50,00	323			0			0
Sum Halm. Innenlandsk salg	645	50,08	323			0			0
Grasmel og fôrbellets. Salg	920	35,00	322	890	35,00	312	1000	35,00	350
Rundballer. Salg	12581	38,50	4844	14791	38,50	5695	15569	38,50	5994
Sum innenl. salg av stråfôr	51567	195,69	100913	56642	169,70	96121	59683	155,11	92572
Høy. Eksport	150	68,80	103	23	94,40	22	25	90,00	23
Halm. Eksport	166	105,10	174	11	168,00	18	10	150,00	15
Sum eksport av stråfôr	316	87,66	277	34	117,65	40	35	108,57	38
Stråfôr			101190			96161			92610

Tabell 6.4. Hagebruksprodukter (forts)

	Revidert regnskap 2000			Foreløpig regnskap 2001			Budsjett 2002		
	1000 stk	Kr/stk	1000 kr	1000 stk	Kr/stk	1000 kr	1000 stk	Kr/stk	1000 kr
Snittblomster	107115	3,82	409179	109580	4,10	449278	110637	4,28	473526
Blomstrende potteplanter	A 36025	11,45	412486	37774	11,10	419291	38152	11,47	437603
Dekorasjonsplanter	A 4759	9,76	46448	5404	10,12	54688	5404	10,39	56148
Utplantingsplanter	A 31575	3,92	123774	31891	3,72	118635	32369	3,86	124944
Sum blomster, store gartnereri	A 179474	5,53	991887	184649	5,64	1041892	186562	5,85	1092221
Blomsterprod. i små gartnereri	B 2080	5,53	11502	1844	5,64	10400	1863	5,85	10899
Sum blomster i gartnerier			1003389			1052292			1103120
Blomster utenom gartneriene	B 51537	5,53	285000	50532	5,64	285000	48718	5,85	285000
Sum blomster	A 233091	5,53	1288389	237025	5,64	1337292	237143	5,85	1388120
Distr./kval.tilsk. fr/bær/gr			41314			0			0
Hagebruksprodukter			2767503			2748781			2748594
A Kvantumsenhet: 1000 stk		Prisenhet: Kr/stk							
B Kvantumsenhet: Kr/1000 stk		Prisenhet: Kr/stk							

Tabell 6.5. Andre frø til modning

	Revidert regnskap 2000			Foreløpig regnskap 2001			Budsjett 2002		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Engfrø	1576	23,27	36674	1671	20,11	33604	1244	23,05	28674
Rotvekst- og grønnsaksfrø	1	500,00	500	1	500,00	500	1	500,00	500
Sum andre frø til modning			37174			34104			29174

Tabell 6.6. Melk

	Revidert regnskap 2000		Foreløpig regnskap 2001			Budsjett 2002		
	1000 lite øre/liter	1000 kr	1000 lite øre/liter	1000 kr	1000 lite øre/liter	1000 kr	1000 lite øre/liter	1000 kr
Kumelk. Meierileveranse	1559264	332,91	1518032	341,10	5178007	1485000	337,87	5017370
Kumelk. Hjemmeforbr.helmelk	6300	332,91	5800	341,10	19784	5500	337,87	18583
Sum kumelk	1565564	332,91	1523832	341,10	5197791	1490500	337,87	5035953
Geitmelk. Meierileveranse	20913	311,59	20103	334,27	67198	19700	330,53	65114
Geitmelk. Annet salg	200	311,59	200	334,27	669	200	330,53	661
Sum geitmelk	21113	311,59	20303	334,27	67867	19900	330,53	65775
Produsenttjeneste, meierifin		128000			125000			120000
Grunntilskudd melk		92817			90661			87250
Sum ku/geitmelk m. gr.tilsk.		5498522			5481319			5308978
Distriktstilskudd		428902			415119			408432
Salg av mjølkekvoter		667531			111620			20000
Ku- og geitmelk		6594955			6008058			5737410

Tabell 6.7. Kjøtt

	Revidert regnskap 2000			Foreløpig regnskap 2001			Budsjett 2002		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Storfe. Registrert salg	88139	26,00	2291614	83125	28,13	2338306	84603	28,48	2409493
Storfe. Hjemmeforbruk	245	25,90	6346	348	28,03	9754	350	28,38	9933
Sum storfe	88384	26,00	2297960	83473	28,13	2348060	84953	28,48	2419426
Kalv. Registrert salg	2444	29,37	71780	2248	28,50	64068	2185	28,85	63037
Kalv. Hjemmeforbruk	33	29,27	966	67	28,40	1903	70	28,75	2013
Sum kalv	2477	29,37	72746	2315	28,50	65971	2255	28,85	65050
Sau/lam. Registrert salg	23051	29,94	690147	23975	29,00	695275	23938	28,96	693244
Sau/lam. Hj.forbr./dir. salg	448	29,84	13368	507	28,90	14652	507	28,86	14632
Sum sau/lam	23499	29,94	703515	24482	29,00	709927	24445	28,96	707876
Geit/kje. Registrert salg	257	4,19	1077	260	3,88	1009	260	3,88	1009
Sum geit/kje	257	4,19	1077	260	3,88	1009	260	3,88	1009
Hest. Registrert salg	588	12,89	7579	600	11,07	6642	600	11,07	6642
Sum hest	588	12,89	7579	600	11,07	6642	600	11,07	6642
Sum kjøtt (u/gris,fjørfe,tam	115205	26,76	3082877	111130	28,18	3131609	112513	28,44	3200003
Gris. Registrert salg	102008	18,36	1872867	107974	19,84	2142204	110009	20,12	2213381
Gris. Hjemmeforbruk	905	18,20	16471	782	19,74	15437	783	20,02	15676
Sum gris	102913	18,36	1889338	108756	19,84	2157641	110792	20,12	2229057
Sum kjøtt (u/fjørfe,tamrein)	218118	22,80	4972215	219886	24,05	5289250	223305	24,31	5429060
Hønselakt. Registrert salg	3059	0,46	1407			0			0
Sum hønselakt	3059	0,46	1407			0			0
Kylling (fra 1982). Salg	35166	16,29	572854	34683	15,53	538627	38784	15,24	591068
Sum høns,kylling,broilersl.	38225	15,02	574261	37378	14,41	538627	41384	14,28	591068
Ender.	250	30,53	7633	210	30,19	6340	215	30,47	6551
Kalkuner. Salg	4586	15,57	71404	4726	15,70	74198	4400	16,25	71500
Fjør og dun			100			100			100
Struts	30	45,00	1350	20	35,00	700	12	35,00	420
Sum annet fjørfe	4866	16,54	80487	4956	16,41	81338	4627	16,98	78571
Sum fjørfe	43091	15,19	654748	42334	14,64	619965	46011	14,55	669639
Grunntilskudd kjøtt			370600			331304			374700
Sum kjøtt inkl. grunntilsk.	261209	22,96	5997563	262220	23,80	6240519	269316	24,04	6473399
Internoverføring sauehold			177			0			103
Distriktstilskudd kjøtt			523800			514475			527600

Tabell 6.7. Kjøtt (forts.)

	Revidert regnskap 2000	Foreløpig regnskap 2001	Budsjett 2002
	1000 kr	1000 kr	1000 kr
Premiert kalveslaktning	180	0	0
Tilskudd friføring av sau	2902	3999	4000
Avviklingstilskudd svinehold	20028	0	0
Kontraktsf. mellomkalvprod.	9918	5494	5000
Ekstraslaktning storfe/gris	23696	0	0
Sum tilskudd	580701	523968	536703
Kjøtt og fjørfeslakt	6578264	6764487	7010102
A Kvantumsenhet: Tonn	Prisenhet: Kr/kg		

Tabell 6.8. Egg

	Revidert regnskap 2000	Foreløpig regnskap 2001	Budsjett 2002
	Tonn	Tonn	Tonn
	Kr/kg	Kr/kg	Kr/kg
	1000 kr	1000 kr	1000 kr
Egg. Registrert salg.	44300	45114	45597
Egg. Direkte salg.	2250	2250	2250
Egg. Sum salg	46550	47364	47847
Egg. Hjemmeforbruk, mat	329	286	270
Egg. Salg og hjemmeforbruk	46879	47650	48117
Distrikttilskudd. Egg	2056	2983	4100
Frakttilskudd på egg	4853	5982	5560
Godtgjør. førtidsslakt, høner	10550	3595	1365
Egg	490896	499077	481622

Tabell 6.9. Ull

	Revidert regnskap 2000	Foreløpig regnskap 2001	Budsjett 2002
	Tonn	Tonn	Tonn
	Kr/kg	Kr/kg	Kr/kg
	1000 kr	1000 kr	1000 kr
Ull	4957	5130	5178
	31,92	33,38	33,43
	158227	171239	173101

Tabell 6.10. Pelsdyr

	Revidert regnskap 2000			Foreløpig regnskap 2001			Budsjett 2002		
	Ant. ski	Kr/skinn	1000 kr	Ant. ski	Kr/skinn	1000 kr	Ant. ski	Kr/skinn	1000 kr
Reveskinn. Eksport	379368	483,64	183478	434991	581,15	252795	345000	515,67	177906
Reveskinn. Innenl. salg m.v.	11000	483,64	5320	11000	581,15	6393	11000	515,67	5672
Sum reveskinn	390368	483,64	188798	445991	581,15	259188	356000	515,67	183578
Minkskinn. Eksport	318683	220,75	70349	266930	218,12	58223	365000	233,71	85304
Minkskinn. Innenl. salg m.v.	10000	220,75	2208	10000	218,12	2181	10000	233,71	2337
Sum minkskinn	328683	220,75	72557	276930	218,12	60404	375000	233,71	87641
Pelsdyr			261355			319592			271219

Tabell 6.11. Salg av levende dyr

	Revidert regnskap 2000			Foreløpig regnskap 2001			Budsjett 2002		
	Antall d	Kr/dyr	1000 kr	Antall d	Kr/dyr	1000 kr	Antall d	Kr/dyr	1000 kr
Innenlandsk salg. Hester	1000	12000,00	12000	1000	12000,00	12000	1000	12000,00	12000
Eksport. Hester	15	40000,00	600	17	30000,00	510	17	30000,00	510
Eksport. Rev og mink	128	1530,00	196	56	3500,00	196			0
Eksport. Andre dyr			8258			2551			1438
Eksport. Embryo storfe			0			250			0
Sum eksport. Husdyr			9054			3507			1948
Import. Rev og mink	593-	1065,00	632-	1802-	861,00	1552-	1500-	800,00	1200-
Import. Andre dyr			10127-			7576-			9400-
Import. Embryo storfe	A	400-	2800-	400-	7000,00	2800-	100-	7000,00	700-
Import. Embryo småfe	A	100-	200-	197-	1900,00	374-			0
Sum import. Husdyr			13759-			12302-			11300-
Salg av levende dyr			7295			3205			2648
A Kvantumsenhet: Ant. stykk		Prisenhet: Kr/stk							

Tabell 6.12. Kaniner og bier

	Revidert regnskap 2000			Foreløpig regnskap 2001			Budsjett 2002		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Kaninkjøtt	270	33,00	8910	260	33,00	8580	260	33,00	8580
Sum kaniner			8910			8580			8580
Salg til Honningcentralen	710	45,38	32220	622	45,25	28146	800	43,25	34600
Honning. Direkte salg	540	65,00	35100	378	76,00	28728	500	76,00	38000
Sum birøkt			67320			56874			72600
Kaniner og bier			76230			65454			81180

Tabell 6.13. Kjøreinntekter m.v.

	Revidert regnskap 2000	Foreløpig regnskap 2001	Budsjett 2002
	1000 kr	1000 kr	1000 kr
Kjøring v/invest. driftsbyggn	18437	20120	21063
Kjøring v/invest. grøfter	10680	11128	11288
Kjøring v/invest. nydyrking	4170	4370	4520
Sum kjøreinnt. v/investering	33287	35618	36871
Kjøring i skogen	58900	62200	63500
Kjøring på bierverv m.v.	149303	145801	142798
Innt. hester i full pensjon	56783	61542	63796
Kjøreinntekter m.v.	298273	305161	306965

Tabell 6.14. Arbeidsinntekter ved invest.

	Revidert regnskap 2000	Foreløpig regnskap 2001	Budsjett 2002
	1000 kr	1000 kr	1000 kr
Invest. arb. driftsbygninger	221252	241402	252747
Invest. arb. grøfter	13316	13935	14122
Invest. arb. nydyrking	4149	4411	4569
Arbeidsinnt. v/investeringer	238717	259748	271438

Tabell 6.16. Kunstgjødtsel og kalk

	Revidert regnskap 2000			Foreløpig regnskap 2001			Budsjett 2002		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Kalksalpeter	52742	114,14	60200	41779	132,79	55478	40820	147,97	60401
Kalkammonsalpeter, 26% N	19890	145,89	29018	15521	176,42	27382	15380	191,57	29463
Urea	153	329,81	505	102	289,32	295	100	311,00	311
Svovelkalksalpeter	3359	120,27	4040	3373	137,40	4635	3320	150,47	4996
Priv. imp. nitrogengjødtsel	6171	98,61	6085	6783	123,28	8362	6680	133,73	8933
Sum nitrogen-gjødtsel	82315	121,30	99848	67558	142,33	96152	66300	157,02	104104
Superfosfat P8	802	160,20	1285	565	157,19	888	560	184,88	1035
Råfosfat	47	181,27	85	39	190,72	74	40	208,10	83
Sum fosforgjødtsel	849	161,37	1370	604	159,27	962	600	186,33	1118
Sum fosforgjødtsel			1370			962			1118
Kaliumsuper PK 5-17	693	215,82	1496	518	213,12	1104	500	234,20	1171
Kaliumsulfat 41%	1283	311,39	3995	1109	310,59	3444	1100	328,76	3616
Kaliumgjødtsel 49%	558	239,94	1339	349	245,00	855	300	253,12	759
Kaliummagnesium 22%	268	243,51	653	202	243,09	491	200	257,39	515
Sum PK-gjødtsel og kaliumgj.	2802	267,06	7483	2178	270,62	5894	2100	288,62	6061
NK 19-16	8039	180,08	14477	8299	173,14	14369	7190	182,25	13104
Fullgjødtsel 16-3-18	4486	200,69	9003	4486	194,99	8747	4430	231,97	10276
Fullgjødtsel 11-5-17	12050	220,82	26609	15526	221,78	34434	15280	276,02	42176
Fullgjødtsel 17-5-13	27527	187,20	51531	19035	188,08	35801	18750	220,39	41323
Fullgjødtsel 21-4-10	161398	170,05	274457	156012	173,54	270743	144620	205,61	297353
Fullgjødtsel 22-2-12	59220	187,51	111043	61694	186,65	115152	60470	213,78	129273
Fullgjødtsel 15-4-12	3142	234,32	7362	1427	225,22	3214	1310	244,78	3207
Fullgjødtsel 18-3-15	66086	186,45	123217	62219	192,20	119585	61280	219,32	134399
Fullgjødtsel 21-3-8	757	197,62	1496	2608	202,96	5293	2570	234,26	6020
Fullgjødtsel 25-2-6	74738	180,41	134835	71347	183,92	131221	70280	198,48	139492
Fullgjødtsel 6-5-20	1765	255,65	4512	1329	257,80	3426	1300	313,94	4081
NP 12-23	1230	297,92	3664	1293	292,26	3779	1761	327,43	5766
Mekanisk blandet fullgjødtsel	14665	136,70	20047	6862	134,40	9223	6761	134,38	9085
Sum fullgjødtsel	435103	179,79	782253	412137	183,19	754987	396002	211,00	835555
Sum kunstgjødtsel	521069	170,99	890954	482477	177,83	857995	465002	203,62	946838
Mikronæringsstoff	1156	477,55	5520	409	601,77	2461	409	639,15	2614
Sum mikronæringsstoff m.v.			5520			2461			2614
Kalk	225883	400,38	90439	237695	418,96	99585	246225	423,29	104225
Sum kunstgj./kalk (u/tilsk.)	986913		960041			960041			1053677
Bulkrabatt/storsekkkrabatt	521069-		29855-	482477-	3,97	28384-	465600-	3,97	27790-
Andre rabatter	521069-	3,98	20739-	482477-	3,97	19154-	465600-	3,97	18484-
Kunstgjødtsel og kalk	936319		912503			912503			1007403
A Kvantumsenhet:	Tonn	Prisenhet:	Kr/100 kg						
B Kvantumsenhet:	Tonn	Prisenhet:	Kr/100 kg						
C Kvantumsenhet:	Tonn	Prisenhet:	Kr/tonn						

Tabell 6.17. Innkjøpt kraftfôr

	Revidert regnskap 2000			Foreløpig regnskap 2001			Budsjett 2002		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Drøvtyggerfôr <100 AAT	452069	258,82	1170056	333863	252,94	844470	333900	257,77	860692
Drøvtyggerfôr 100-120 AAT	448147	276,75	1240243	579676	267,19	1548832	579700	272,02	1576895
Drøvtyggerfôr >120 AAT	3335	356,68	11894	3525	304,78	10744	3500	309,61	10836
Andre blandinger storfe	1788	337,52	6036	1245	349,65	4354	1200	354,48	4254
Proteinkonsentrat ku	482	402,17	1936	360	422,91	1521	400	427,74	1711
Sum kraftfôr til drøvtyggere	905821	268,28	2430165	918669	262,33	2409921	918700	267,16	2454388
Svinefôr	256261	256,23	656606	298133	257,62	768054	303600	260,11	789680
Diefôr purke	23287	259,80	60499	21224	273,94	58142	21600	276,21	59662
Purkefôr	52525	259,02	136047	26483	248,41	65788	27000	251,02	67774
Smågrisfôr	21008	385,09	80898	58367	380,70	222202	59400	381,59	226663
Karbohydratgrøpp, svin	228	257,30	587	216	261,36	564	200	265,27	531
Proteinkonsentrat, svin	2000	406,25	8124	1620	419,53	6795	1700	419,91	7139
Andre blandinger svin	26269	292,26	76775	19466	259,63	50541	20000	262,09	52419
Sum kraftfôr til svin	381578	267,19	1019536	425509	275,46	1172086	433500	277,71	1203868
Verpefôr	118635	260,86	309466	121874	262,15	319491	129200	265,51	343036
Rugefôr	16320	264,80	43216	19450	264,48	51441	20600	272,70	56176
Oppalsfôr, høns	22955	260,43	59780	16144	257,63	41591	17100	261,05	44640
Kalkunfôr	16152	295,41	47714	16965	302,10	51251	18000	304,94	54889
Broilerfôr	90467	291,65	263848	90913	298,61	271477	96400	301,50	290644
Andre blandinger fjørfe	2586	314,39	8130	2105	254,51	5358	2200	257,97	5675
Sum kraftfôr til fjørfe	267115	274,10	732154	267451	276,91	740609	283500	280,44	795060
Hestepelletts	11006	334,77	36843	12252	334,87	41030	12900	337,59	43549
Tørrfôr, pelsdyr m. Sa-Prm.	6875	209,92	14431	7246	217,36	15749	7600	221,45	16830
Førklistrøt hvete	41	366,17	150			0			0
Andre fôrblandinger	563	271,77	1531	148	261,10	386	160	260,10	416
Sum kraftfôr, andre husdyr	18485	286,48	52955	19646	290,98	57165	20660	294,26	60795
Sum kraftfôrbland. ukorr.	1572999	269,22	4234810	1631275	268,49	4379781	1656360	272,53	4514111
Grøpp av salgskorn	9042	257,30	23265	10958	261,36	28640	11000	265,27	29180
Sum innkjøpt kraftfôr ukorr.	1582041	269,15	4258075	1642233	268,44	4408421	1667360	272,48	4543291
Leiemalt i blandinger	1107	188,75	2089	1042-	173,53	1808-	1000-	183,43	1834-
Sum innkjøpt kraftfôr korr.	1583148	269,09	4260164	1641191	268,50	4406613	1666360	272,54	4541457
Rabatter og bonus			79280-			76882-			78151-
Innkjøpt kraftfôr			4180884			4329731			4463306

Tabell 6.18. Innkjøpte melkeprod. til fôr

	Revidert regnskap 2000		Foreløpig regnskap 2001		Budsjett 2002	
	1000 lite Øre/liter	1000 kr	1000 lite Øre/liter	1000 kr	1000 lite Øre/liter	1000 kr
Skummet melk	5000	3720	5000	3770	5000	3955
Myse	764960	60508	785125	62025	780607	63385
Innkj. melkeprod. til fôr	64228		65795		67340	

Tabell 6.19. Annet innkjøpt fôr

	Revidert regnskap 2000		Foreløpig regnskap 2001		Budsjett 2002	
	Tonn	Kr/100 kg	Tonn	Kr/100 kg	Tonn	Kr/100 kg
Tilskuddsfôr	7502	524,00	7565	506,00	7563	545,00
Høy, importert	9874	169,00	9338	165,00	9500	165,00
Melkeerstatninger	4377	1389,00	4345	1459,00	2776	2284,00
Salt	2000	195,00	2000	195,00	2000	195,00
Slakteriavfall	10887	142,00	19245	45,97	27470	43,90
Fisk og fiskeavfall	30369	59,00	28556	101,31	24790	103,24
Fett	573	200,00	621	249,92	670	250,00
Organisk våtfôr	33032	211,71	34456	218,41	33129	219,81
Annet innkjøpt fôr						
		225150		235565		236345

A Kvantumsenhet: 1000 ffe Prisenhet: Kr/100 ffe

Tabell 6.20. Såfrø og planter

	Revidert regnskap 2000		Foreløpig regnskap 2001		Budsjett 2002	
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Innkjøpt såkorn. Hvete	10831	4,99	54047	11932	4,83	57632
Innkjøpt såkorn. Rug	304	4,73	1438	326	4,83	1575
Innkjøpt såkorn. Bygg	26639	4,10	109220	29535	3,98	117549
Innkj. såkorn. Havre/bl.korn	16075	4,10	65908	14090	3,88	54669
Innkjøpt såkorn. Rughvete	197	4,78	942	109	4,63	505
Sum innkjøpt såkorn	54046	4,28	231555	55992	4,14	231930
Oljefrø til modning	63	28,30	1783	119	31,30	3725
Importert engfrø. Timotei	2	35,70	71	1	33,30	33
Importert engfrø. Kløver	30	53,10	1593	40	55,70	2228
Imp. engfrø. Hundegras m.v.	1143	14,00	16002	972	14,20	13802
Sum importert engfrø	1175	15,03	17666	1013	15,86	16063
Norskprodusert engfrø	A 1973	41,75	82373	1986	43,10	85597
Sum engfrø	3148	31,78	100039	2999	33,90	101660
Imp. frø. Førnepe/kålrot	1	200,00	200	1	200,00	200
Imp. frø. Førbete			0	1	376,00	376
Imp. frø. Andre rotv.	1	328,33	328	1	326,92	327
Sum importert rotvekstfrø	2	264,00	528	3	301,00	903
Importert grønnsaksfrø	75	493,00	36975	99	383,00	37917
Norskprod. rotv- og gr.frø	A 1	1457,00	1457	1	1619,00	1619
Sum rotvekst- og grønnsaksfrø	78	38960	38960	103	40439	40439
Annet frø, imp. (prydplanter)		25122			18659	
Kjøp settepoteter		23531			26797	
Blomsterløk m.v.		95091			119002	
Planteartikler		117343			115614	
Sum planter		212434			234616	
Sum såfrø/planter (u.tilsk)		633424			657826	
Såfrø og planter		633424			657826	
A Kvantumsenhet:	Tonn	Prisenhet:	Kr/kg			

Tabell 6.21. Andre kostnader

	Revidert regnskap 2000			Foreløpig regnskap 2001			Budsjett 2002		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Kostn. v/leiemaling av korn	970	39,88	387	950	40,10	381	17100	81,40	13919
Rensing av såkorn	16539	78,30	12950	17600	79,90	14062	19773	677,24	133911
Ensileringsmidler	20413	673,50	137482	19722	657,25	129623	19773	677,24	133911
Halmbeh.middel. Ammoniak	1500	8,19	12285	1160	8,19	9500	1200	8,39	10068
Plantevernmidler			177829			196908			207723
Frakt. Korn og oljefrø	284320	5,65	16064	377790	6,15	23234	390541	6,26	24448
Frakt. Kunstgjødsel	521069	10,52	54816	482477	10,58	51046	465002	10,71	49802
Frakt. Poteter	120247	14,39	17304	123514	15,59	19256	118308	17,23	20384
Frakt. Grønnsaker	90349	20,49	18513	91041	20,49	18654	89076	20,49	18252
Frakt. Bær	1163	23,66	275	1158	23,66	274	1169	23,66	277
Frakt. Blomster	22481	4,01	9015	23351	4,01	9364	24221	4,01	9713
Frakt. Frukt	4813	24,33	1171	3624	24,33	882	3809	24,33	927
Sum frakt. Hagebruksprod.			28974			29174			29169
Fiberduk	5037	0,87	4382	5201	0,86	4473	5070	0,86	4360
Fiberduk inkl. inv.avgift	5037	0,87	4382	5201	0,86	4473	5070	0,86	4360
Plastfolie i hagebruket	3371	1971,96	6647	3474	1647,61	5724	3386	1648,82	5583
Plastfolie i jordbruket	35080	4897,74	171813	34839	4777,82	166454	34839	4777,82	166454
Plastfolie inkl. inv.avgift	38451	4641,23	178460	38313	4493,98	172178	38225	4500,64	172037
Emb. Grønnsaker (fra 1999)	14304	4,08	58358	14064	4,74	66719	14456	4,59	66422
Sum emballasje. Grønns., bær			58358			66719			66422
Emb. Frukt og bær (fra 1999)	20932	1,18	24736	18918	1,28	24229	19393	1,21	23519
Emb. Blomster (fra 1999)	22230	1,38	30761	22263	1,42	31533	22486	1,48	33247
Sum emballasje. Hagebrukspr.			113855			122481			123188
Torv- og plastpotter	48419	327,35	15850	48930	313,57	15343	55903	304,67	17032
Dyrkingstorv	67	401,49	26900	73	395,39	28863	73	395,41	28865
Fyringsolje. Veksthus	49980	423,20	211515	53842	417,60	224844	52461	380,50	199614
Fyringsolje. Korntørker	6679	423,20	28266	6178	417,60	25799	6670	380,50	25379
Sum andre kostn. v/pl.prod.			1037319			1067165			1059899
A Kvantumsenhet: Tonn				Prisenhet: Kr/kg					
B Kvantumsenhet: Kv.ind.				Prisenhet: Pr.ind.frakt					
C Kvantumsenhet: 1000 m2				Prisenhet: Kr/m2					
D Kvantumsenhet: Dekar				Prisenhet: Kr/daa					
E Kvantumsenhet: Ant. kart.				Prisenhet: Kr/kartong					
F Kvantumsenhet: 1000 m3				Prisenhet: Kr/m3					
G Kvantumsenhet: 1000 liter				Prisenhet: Øre/liter					

Tabell 6.21. Andre kostnader(forts.)

	Revidert regnskap 2000		Foreløpig regnskap 2001		Budsjett 2002	
	Ant. besøk	Kr/besøk	Ant. besøk	Kr/besøk	Ant. besøk	Kr/besøk
Dyrlege	583249	313,23	574091	322,98	625736	332,18
Veterinærmedisin	148776		148459		150315	
Veterinærmed. inkl. inv.avg. A	148776		148459		150315	
Dyrlege og veterinærmedisin	331467		333879		358172	
Kunstig inseminasjon. Storfe	388100	419,57	368900	479,12	365000	473,38
Kunstig inseminasjon. Svin	157800	262,65	159000	261,51	155000	270,06
Husdyrforsikring	5155		5746		4001	
Frakt. Kraftfôr	1582041	12,20	1642233	13,16	1667360	13,32
Frakt. Kjøtt	208632	17,55	210275	7,43	213704	7,52
Frakt. Egg	4851		5982		5558	
Sum a. kostn. v/husdyrprod.	775378		795675		820537	
Bensin	6935	872,30	7036	776,90	6991	731,70
Sum bensin	60494		54663		51153	
Diesel (brenselolje)	106698	346,00	108254	372,60	107554	349,50
Smøremidler (olje,fett m.v.)	3734	2113,85	3789	2080,30	3764	2080,30
Skadefors. mask./dr.ø. brutt	204529		216299		230624	
Erstatninger på maskiner	133434-		150391-		171085-	
Sum a. kostn. v/redsk.,mask.	579695		602748		564895	
Elektrisk lys og kraft	657266		812821		752103	
Frakt. Fyringsolje	66659	13,97	60020	14,05	59131	14,14
Frakt. Ensileringsmidler	20413	64,65	19722	65,75	19773	66,41
Frakt. Sårar	73809	358,65	76682	362,60	75156	365,50
Sum diverse frakter	37104		37535		37144	
Pelsdyrfôr, produksjon/frakt	57300	27,00	62080	61,00	67000	68,00
Kontormaskiner	5354	9,19	5673	8,40	5813	8,00
Telefon	130206		124411		119774	
Porto	18146		19012		17128	
Sum telefon og porto	148352		143423		136902	
Yrkesskadeforsikring	120060	149,90	65408	156,80	69803	158,76
Personskadeavgift til staten	169251	168,08	162878	165,49	162843	166,69
Produsenttjenesten	18667	7542,72	18667	7542,72	18667	7499,87
Gårdsregnskap, registrert	357080		371051		371957	
Gårdsregnskap, ikke-reg.	10333		18355		17260	
Sum gårdsregnskap	67553	5438,89	64633	6024,88	62000	6277,69
A Kvantumsenhet: Kv.ind. Prisenhet: Prisindeks						
B Kvantumsenhet: Ant.insem. Prisenhet: Kr/insem.						
C Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/100 kg						
D Kvantumsenhet: 1000 liter Prisenhet: Øre/liter						
E Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/tonn						
F Kvantumsenhet: Ant. enh. Prisenhet: Kr/enhet						
G Kvantumsenhet: Ant. kj.t. Prisenhet: Kr/kj.t.						
H Kvantumsenhet: Kyr i fk. Prisenhet: Kr/10 kyr fk						
I Kvantumsenhet: Ant.regnsk. Prisenhet: Kr/regnsk.						

Tabell 6.21. Andre kostnader (forts.)

	Revidert regnskap 2000	Foreløpig regnskap 2001	Budsjett 2002
	KvantumPre.ind.byg. 1000 kr	KvantumPre.ind.byg. 1000 kr	KvantumPre.ind.byg. 1000 kr
Skadeforsikring på bygninger	47086	7472	12500
Sum diverse andre kostnader	1509139	1654193	1598152
Sum ekskl.posten forskjellig	3901531	4119781	4043483
Forskjellig	255940	270258	265252
Forskjellig inkl. inv.avgift	255940	270258	265252
Utgifter til sjuk.lønn.ordn.	88000	88000	88000
Medlemsavgift folketrygden	130800	130800	130800
Adm.tilskudd til avløserlag	28830	25522	20000
Sum sosiale ordninger	247630	244322	238800
Andre kostnader	4405101	4634361	4547535

Tabell 6.22. Vedlikehold

	Revidert regnskap 2000	Foreløpig regnskap 2001	Budsjett 2002
	Kv.ind. Pr.ind.vdl. 1000 kr	Kv.ind. Pr.ind.vdl. 1000 kr	Kv.ind. Pr.ind.vdl. 1000 kr
Vedlikehold. Bygninger	40005	38242	36685
Vedlikehold. Mask. og redsk.	162006	161897	161761
Vedlikehold. Biler	12509	11873	11343
Sum vedlikehold	1151294	1155719	1157171

Tabell 6.23. Kapitalsliit

	Revidert regnskap 2000		Foreløpig regnskap 2001		Budsjett 2002	
	Kvantum	Pr.ind.kts. 1000 kr	Kvantum	Pr.ind.kts. 1000 kr	Kvantum	Pr.ind.kts. 1000 kr
Kapitalsliit. Bygninger	64840	291,40	64066	300,10	63493	303,85
Kapitalsliit. Maskiner/redsk.	105779	291,40	103598	300,20	101194	304,00
Kapitalsliit. Biler	6708	291,40	6380	300,10	6096	303,85
Kapitalsliit. Grøfter	7047	291,40	6865	300,10	6699	303,85
Kapitalsliit. Hydrotekn. anl.	232	291,40	254	300,10	270	303,85
Kapitalsliit		5379419		5437739		5402513

Tabell 6.24. Rentekostnader. Lånt kapital

	Revidert regnskap 2000		Foreløpig regnskap 2001		Budsjett 2002	
	Mill. kr	Rentepros. 1000 kr	Mill. kr	Rentepros. 1000 kr	Mill. kr	Rentepros. 1000 kr
Nedbetalingslån statsbanker	2004	5,95	2066	6,56	2114	6,64
Nedbet.lån andre långivere	21098	6,57	21216	7,39	21502	6,79
Sum nedbetalingslån	23102	6,52	23282	7,32	23616	6,78
Sum rentebærende utlån	23102	6,52	23282	7,32	23616	6,78
Investeringslån LUF	1494	0	1512	0	1514	0
Rentekostnader lånt kapital	24596	6,12	24794	6,87	25130	6,37

Tabell 6.25. Effekt av finansiering

	Revidert regnskap 2000		Foreløpig regnskap 2001		Budsjett 2002	
	1000 kr		1000 kr		1000 kr	
Effekt av finansiering	769376-		752045-		314125-	

Tabell 6.26. Direkte tilskudd

	Revidert regnskap 2000		Foreløpig regnskap 2001		Budsjett 2002	
	1000 kr		1000 kr		1000 kr	
Driftsplanlag m.v.	677		747		700	
Fremme av norsk engfrøavl	2621		2214		3100	
Utb.fra tilt.f. f.små-/fj.fe	24752		32974		25880	
Inseminering m.v.	66775		66653		69800	
Prod.till.dyrk.fôr i fjellet	10344		10279		0	
Areal kult.landsk.tillegg	3329543		3076823		3042301	
Andre arealbas tilsk.ordn.	0		0		222900	
Produksjonstillegg husdyr	2283922		2220963		2263757	
Driftstillegg i mjølkeprod.	1329819		1175674		1334600	
Tilsk. til økologisk jordbr.	35088		27158		61000	
Uford. bev.red. pristilsk.	0		0		300000-	
Sum produksjonstilskudd	7083541		6613485		6724038	
Plant.i eldre frukttrefelt	3330		1122		500	
BU-invest. tradisj. jordbruk	101456		107850		120000	
BU-invest. Grøfting	17958		10806		10000	
Tekniske miljøinvest.	30266		30784		25000	
Tilsk. til sær. kult.l.tilt.	50200		53700		55000	
Oppførte ordninger	500		500		0	
Sum utbet. Landbr.utb.fond	203710		204762		210500	
Sum investeringstilskudd	203710		204762		210500	
Utbet. Kat.fnd. pl.prod.	13383		25955		59000	
Utbet.avløserordn.i jordbr.	1281597		1213799		1231319	
Adm.tilskudd til avløserlag	28830		25522		20000	
Refusj. utgifter under sykd.	198113		186066		194800	
Tilsk. avløs. rep./HV-øvelse	525		2178		5000	
Sjukelønnsordning	88000		88000		88000	
Kommunale vikarordninger	18121		17943		20500	
Medlemsavgift, folketrygden	130800		130800		130800	
Samdrifter	33009		43734		0	
Tidligpensjonsordning	62705		85804		74935	
Uspesifiserte utbetalinger	6396		0		0	
Erstatn. rovdyrsk. på husdyr	47894		43065		45000	
Statstilskudd	9196624		8681113		8803892	

Tabell 6.27. Bruttoinvest. Løpende priser

	Revidert regnskap 2000		Foreløpig regnskap 2001		Budsjett 2002	
	1000 kr	1000 kr	1000 kr	1000 kr	1000 kr	1000 kr
Bygninger	1843700	2012000	2106300			
Maskiner og redskaper	2871517	2850778	2719163			
Biler	141900	127400	129100			
Grøfter	45000	2693,00	45000	2787,00		
Hydrotekniske anlegg	4488	2698,00	6645	2787,00		
Sum avskrivb. bruttoinvest.	4990636	5129259	5095687			
Fulldyrking u. grøftekostn.	A 10000	4173,00	10000	4522,00		
Sum br.invest.uavskr.jordkap	A 10000	4173,00	10000	4522,00		
Sum bruttoinvesteringer	5032366	5172949	5140907			
A Kvantumsenhet: Dekar	Prisenhet: Kr/daa					

Tabell 6.28. Investeringsavg. Kapitalvarer 1000 kr

	Revidert regnskap 2000	Foreløpig regnskap 2001	Budsjett 2002
Imp.og norskprod.mask./redsk	11558	11487	7828
Brukte maskiner/redskaper	2681	2698	1913
Vedlikehold,maskiner/redsk.	2417	2443	1771
Sum inv.avg.,maskiner/redsk.	16656	16628	11512
Sum inv.avg., kapitalvarer	16656	16628	11512

Tabell 6.29. Arbeidsforbruk, årsverk

	Revidert regnskap 2000	Foreløpig regnskap 2001	Budsjett 2002
Arbeidsforbruk i jordbruket	76800	73200	70300

Årsverk

Kjøredato: 07.04.2002

Tabell 6.30. Sammen drag. Totalkalkylen. Mill. Kroner ¹⁾

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001 *	2002 **
Korn, erter og oljefrø	2450	2590	2572	2524	2404	2334	2200	2378
Poteter	508	506	492	491	437	445	496	518
Stråfrø m.v.	53	51	52	79	73	101	96	93
Hagebruksprodukter	2449	2447	2404	2473	2620	2768	2749	2749
Andre frø til modning	38	50	57	42	47	37	34	29
Sum planteprod. til salg og hjemmeforbruk	5498	5644	5577	5609	5581	5684	5576	5766
Melk	6453	6405	6339	6562	6237	6595	6008	5737
Kjøtt	6842	6974	6887	7025	6963	6578	6764	7010
Egg	581	531	536	520	537	491	499	482
Ull	198	191	179	191	176	158	171	173
Pelsdyr	290	453	286	283	176	261	320	271
Salg av levende dyr	2-	4-	1	10	2	7	3	3
Kaniner og bier	51	58	66	76	62	76	65	81
Sum husdyrprod. til salg og hjemmeforbruk	14413	14607	14294	14653	14145	14167	13831	13757
Sum pl.- og husdyrpr. til salg og hj.forbr.	19911	20251	19871	20262	19726	19852	19407	19523
Kjøreinntekter m.v.	343	324	310	297	294	298	305	307
Arbeidsinntekter ved invest.	111	199	195	243	248	239	260	271
Andre inntekter	453	523	505	540	542	537	565	578
Endringer i buskapsverdien	170	107	14	100	127-	120-	59-	16
Sum inntekter	20534	20881	20390	20902	20141	20269	19913	20117
Kunstgjødsel og kalk	1105	1165	1180	1145	1120	936	913	1007
Innkjøpt kraftfôr	4406	4457	4619	4567	4539	4181	4330	4463
Innkjøpte melkeprod. til fôr	96	67	70	73	66	64	66	67
Annet innkjøpt fôr	233	253	256	262	227	225	236	236
Såfrø og planter	540	529	541	571	636	633	658	652
Andre kostnader	4170	4215	4317	4358	3974	4405	4634	4548
Vedlikehold	1163	1186	1221	1195	1163	1151	1156	1157
Sum ikke-varige prod.midler (kostnader)	11713	11872	12203	12170	11725	11596	11992	12131
Kapitalslit	5041	5094	5176	5237	5301	5379	5438	5403
Sum kostnader	16753	16967	17378	17407	17026	16976	17429	17534
Rentekostnader	1336	1259	1154	1348	1540	1505	1703	1600
Effekt av finansiering	528	250	615	533	555	769	752	314
Direkte tilskudd	8212	8311	8548	9056	9000	9197	8681	8804
Vederlag til arbeid og kapital	11993	12226	11560	12551	12116	12490	11165	11387
Vederlag til arbeid og egenkapital	11184	11216	11021	11736	11131	11754	10214	10101

* Foreløpig regnskap ** Budstjett

1) Eksklusive virkning av skattemessig inntektsfradrag

Tabell 6.31. Prosentvis utvikling (verdibasis). 2000 = 100. Totalkalkylen ¹⁾

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001 *	2002 **
Korn, erter og oljefrø	104,9	110,9	110,1	108,1	102,9	100,0	94,2	101,8
Poteter	114,1	113,7	110,5	110,3	98,1	100,0	111,4	116,4
Stråfrø m.v.	52,4	50,4	51,4	78,2	72,2	100,0	95,0	92,0
Hagebruksprodukter	88,4	88,4	86,8	89,3	94,6	100,0	99,3	99,3
Andre frø til modning	102,7	135,1	154,0	113,5	127,0	100,0	91,8	78,3
Sum planteprod. til salg og hjemmeforbruk	96,7	99,2	98,1	98,6	98,1	100,0	98,0	101,4
Melk	97,8	97,1	96,1	99,4	94,5	100,0	91,0	86,9
Kjøtt	104,0	106,0	104,6	106,7	105,8	100,0	102,8	106,5
Egg	118,3	108,1	109,1	105,9	109,3	100,0	101,6	98,1
Ull	125,3	120,8	113,2	111,3	106,3	100,0	108,2	109,4
Pelsdyr	111,1	173,5	109,5	108,4	67,4	100,0	122,6	103,8
Salg av levende dyr	28,5	57,1	14,2	142,8	28,5	100,0	42,8	42,8
Kaniner og bier	67,1	76,3	86,8	100,0	81,5	100,0	85,5	106,5
Sum husdyrprod. til salg og hjemmeforbruk	101,7	103,1	100,8	103,4	99,8	100,0	97,6	97,1
Sum pl.- og husdyrpr. til salg og hj.forbr.	100,2	102,0	100,0	102,0	99,3	100,0	97,7	98,3
Kjøreinntekter m.v.	115,1	108,7	104,0	99,6	98,6	100,0	102,3	103,0
Arbeidsinntekter ved invest.	46,4	83,2	81,5	101,6	103,7	100,0	108,7	113,3
Sum andre inntekter	84,3	97,3	94,0	100,5	100,9	100,0	105,2	107,6
Sum inntekter	101,3	103,0	100,5	103,1	99,3	100,0	98,2	99,2
Kunstgjødsel og kalk	118,0	124,4	126,0	122,3	119,6	100,0	97,5	107,5
Innkjøpt kraftfôr	105,3	106,6	110,4	109,2	108,5	100,0	103,5	106,7
Innkjøpte melkeprod. til fôr	150,0	104,6	109,3	114,0	103,1	100,0	103,1	104,6
Annet innkjøpt fôr	103,5	112,4	113,7	116,4	100,8	100,0	104,8	104,8
Såfrø og planter	85,3	83,5	85,4	90,2	100,4	100,0	103,9	103,0
Andre kostnader	94,6	95,6	98,0	98,9	90,2	100,0	105,1	103,2
Vedlikehold	101,0	103,0	106,0	103,8	101,0	100,0	100,4	100,5
Sum ikke-varige prod.midler (kostnader)	101,0	102,3	105,2	104,9	101,1	100,0	103,4	104,6
Kapitalslit	93,7	94,7	96,2	97,3	98,5	100,0	101,0	100,4
Sum kostnader	98,6	99,9	102,3	102,5	100,2	100,0	102,6	103,2
Rentekostnader. Lånt kapital	88,7	83,6	76,6	89,5	102,3	100,0	113,1	106,3
Effekt av finansiering	68,6	32,5	79,9	69,3	72,1	100,0	97,7	40,8
Effekt av finansiering	68,6	32,5	79,9	69,3	72,1	100,0	97,7	40,8
Direkte tilskudd	89,2	90,3	92,9	98,4	97,8	100,0	94,3	95,7
Jordbrukets nettoprodukt	114,8	118,8	91,4	106,1	94,6	100,0	75,4	78,4
Vederlag til arbeid og kapital	96,0	97,8	92,5	100,4	97,0	100,0	89,3	91,1
Vederlag til arbeid og egenkapital	95,1	95,4	93,7	99,8	94,6	100,0	86,8	85,9
Vederlag til arbeid og egenkapital	95,1	95,4	93,7	99,8	94,6	100,0	86,8	85,9

* Foreløpig regnskap ** Budsjett

1) Eksklusive virkning av skattemessig inntektsfradrag

Tabell 6.32. Det økonomiske resultat i jordbruket iflg. totalkalkylen ¹⁾

Jordbruket totalt. Mill. kr.		Pr. årsverk. Kroner			
Direkte tilsk.	Vederlag til arbeid og kapital	Effekt av finansiering	Renter lånt kapital	Vederlag til arb. og egenkapital	Vederlag til arbeid og egenkapital
				Nivå	Endring
				Nivå	Endring
1959	103	27	42	1425	5673
1960	103	4	47	1462	5903
1961	95	35	51	1522	6201
1962	83	83	56	1485	6067
1963	80	41	59	1464	6436
1964	75	97	65	1580	7022
1965	191	78	70	1752	8281
1966	191	61	80	1706	8409
1967	221	93	88	1847	9062
1968	254	74	96	11405	2343
1969	279	80	118	11012	393-
1970	267	294	134	11926	914
1971	365	180	149	15023	3097
1972	417	229	164	17051	2028
1973	480	259	178	18407	1356
1974	545	348	213	21466	3059
1975	1202	484	246	27562	6096
1976	1727	446	312	34776	7214
1977	2054	505	368	43211	8435
1978	2488	551	533	49675	6464
1979	2749	379	639	48469	1206-
1980	2884	1008	809	55749	7280
1981	3404	1469	1047	63567	7818
1982	3967	1387	1263	70580	7013
1983	4208	1158	1481	69388	1192-
1984	4230	924	1558	82713	13325
1985	4233	910	1689	81656	1057-
1986	3986	9820	2000	87363	5707
1987	4276	1766	2457	98017	10654
1988	4789	1442	2689	101886	3869
1989	5054	1027	2600	118155	16269
1990	6184	932	2564	11642	16335
1991	8147	777	2484	137299	2809
1992	9042	519	2363	11142	703
1993	8826	489	2029	138002	11323
1994	8743	301	1438	143727	132422
1995	8212	528	1336	143299	131075
1996	8311	250	1259	141009	125243
1997	8548	615	1154	137616	4126
1998	9056	533	1348	152323	129369
1999	9000	555	1540	150510	1830
2000	9197	769	1505	162625	138278
2001*	8681	752	1703	152527	4153-
2002**	8804	314	1600	161980	13512-
				161980	143684

* Foreløpige tall

** Budsjett

1) Eksklusive virkning av skattemessig inntektsfradrag

Tabell 6.33. Det økonomiske resultat¹⁾ i jordbruket iflg. totalkalkylen i faste 2000 kroner

		Jordbruket totalt, mill kr					Pr årsverk. Kroner				
		Vederlag til arbeid og egenkapital		Effekt av finansiering		Vederlag til arbeid og egenkapital		Vederlag til arbeid og kapital			
	Inntekter-kostn.	Direkte tilskudd	arbeid kapital	og finansiering	Renter på lånt kapital	Nivå	Endring	Nivå	Endring	Nivå	Endring
1988	7841	6570	14411	1978	3689	12701	139781			123199	
1989	9057	6631	15688	1347	3411	13624	155022	15240	134623	11424	
1990	8936	7794	16730	1175	3232	14673	169509	14487	148667	14044	
1991	6051	9929	15980	947	3027	13900	167331	-2177	145553	-3114	
1992	4697	10768	15464	618	2814	13268	164339	-2992	141007	-4546	
1993	5563	10275	15837	569	2362	14045	173845	9505	154166	13159	
1994	4797	10038	14835	346	1651	13530	165020	-8825	150494	-3673	
1995	4238	9204	13441	592	1497	12535	150518	-14502	140369	-10125	
1996	4332	9198	13531	277	1393	12413	156058	5540	143176	2807	
1997	3250	9222	12472	663	1245	11890	148468	-7589	141545	-1630	
1998	3687	9554	13242	562	1422	12382	160706	12237	150269	8724	
1999	3213	9280	12493	572	1588	11478	155197	-5509	142584	-7685	
2000	3293	9197	12490	769	1505	11754	162625	7428	153042	10458	
2001*	2412	8429	10841	730	1654	9918	148105	-14520	135485	-17557	
2002**	2477	8443	10920	301	1534	9687	155343	7238	137797	2312	

1)Eksklusive virkning av skattemessig inntektsfradrag

6.2 Forbrukstabeller

Tabell 6.34. Forbruk av kjøtt. engros ekskl. transittforbruk, tonn.

Tabell 6.35. Forbruk av kjøtt. engros ekskl. transittforbruk, tonn.

	1996	1997	1998	1999	2000	2001*	2002**
Storfe							
Salgsproduksjon	83851	86923	89842	93903	88139	83125	84603
Hjemmeforbruk	151	159	137	148	245	348	350
Lagerendring	-23	-1665	-743	819	326	1516	2688
Import	4023	2949	2714	3345	2985	4575	4459
Eksport	0	-904	-1932	-7661	-916	-257	0
Sum forbruk	88002	87462	90018	90554	90779	89307	92100
Forbruk kg/person	20,09	19,85	20,32	20,29	20,21	19,78	20,30
Kalv							
Salgsproduksjon	1077	995	834	1511	2444	2248	2185
Hjemmeforbruk	6	4	7	14	33	67	70
Lagerendring	-79	79	0	-64	-100	170	0
Import	45	0	0	0	0	0	0
Eksport	0	0	0	-148	-62	-62	0
Sum forbruk	1049	1078	841	1313	2315	2423	2255
Forbruk kg/person	0,24	0,24	0,19	0,29	0,52	0,54	0,50
Sau/lam							
Salgsproduksjon	25443	24025	22926	22515	23051	23975	23938
Hjemmeforbr./Dir. salg	403	382	382	361	448	507	507
Lagerendring	-1541	1126	1133	677	-23	-2242	76
Becquerel-kjøtt	0	0	0	0	0	0	0
Skrapesyke-kjøtt	-1599	-157	-24	0	0	0	0
Import	121	2	4	266	593	568	806
Eksport	0	-955	-136	-175	0	-172	0
Sum forbruk	22827	24423	24285	23644	24069	22636	25327
Forbruk kg/person	5,21	5,54	5,48	5,30	5,36	5,01	5,58
Geit							
Salgsproduksjon	313	316	298	266	257	260	260
Hjemmeforbruk	0	0	0	0	0	0	0
Lagerendring	-4	-16	-28	0	0	0	0
Import	0	0	0	0	0	0	0
Eksport	0	0	0	0	0	0	0
Sum forbruk	309	300	270	266	257	260	260
Forbruk kg/person	0,07	0,07	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06
Hest							
Salgsproduksjon	656	589	618	606	587	600	600
Hjemmeforbruk	0	0	0	0	0	0	0
Lagerendring	0	0	0	0	0	0	0
Import	0	0	0	0	0	0	0
Eksport	0	0	0	0	0	0	0
Sum forbruk	656	589	618	606	587	600	600
Forbruk kg/person	0,15	0,13	0,14	0,14	0,13	0,13	0,13
Svinekjøtt							
Salgsproduksjon	102413	104515	105477	108379	102008	107974	110009
Hjemmeforbruk	936	939	921	871	974	782	783
Lagerendring	-2233	2493	-2018	1874	41	-555	168
Import spekk	142	830	941	800	800	800	800
Import annet	2632	759	879	1151	1381	1381	1381
Eksport	-139	-4005	-512	-11479	-1213	-577	0
Sum forbruk	103751	105531	105688	101596	103991	109805	113141
Forbruk kg/person	23,68	23,95	23,85	22,77	23,16	24,33	24,94
Sum kjøtt eks. fjørfe							
Salgsproduksjon	213753	217363	219995	227180	216486	218182	221595
Hjemmeforbruk	1496	1484	1447	1394	1700	1704	1710
Kassert og destruert	-1599	-157	-24	0	0	0	0
Lagerendring	-3880	2017	-1656	3306	244	-1111	2932
Import	6963	4540	4538	5562	5759	7324	7446
Eksport	-139	-5864	-2580	-19463	-2191	-1068	0
Sum forbruk	216594	219383	221720	217979	221998	225031	233683
Forbruk kg/person	49,44	49,79	50,04	48,85	49,43	49,85	51,52
Fjørfe							
Salgsproduksjon	32425	33399	31409	36528	42629	38380	38380
Hjemmeforbruk	0	0	0	0	0	0	0
Lagerendring	-2029	-793	2811	722	-3511	2145	2258
Import	0	0	0	73	89	0	221
Eksport	0	-5	-25	-167	-109	0	0
Sum forbruk	30396	32601	34195	37156	39098	40525	40859
Forbruk kg/person	6,94	7,40	7,72	8,33	8,71	8,98	9,01
Sum forbruk kjøtt i alt	246990	251984	255915	255135	261096	265556	274542
Forbruk kg/person	56,38	57,19	57,76	57,18	58,14	58,83	60,53

Tabell 6.36. Produksjon, import, eksport og forbruk av egg, tonn.

	1996	1997	1998	1999	2000	2001*	2002**
Bruttoproduksjon av egg	51698	51343	49708	50050	49191	49976	50465
- 4 % svinn	2068	2054	1988	2002	1968	1999	2019
Nettoproduksjon	49630	49290	47719	48048	47223	47977	48446
- rugeegg, verperase	335	335	336	343	344	327	329
Salgsprod. og hjemmeforbruk	49296	48955	47383	47705	46879	47650	48117
Import av skallegg	404	426	1190	351	319	557	557
Eksport av skallegg	887	830	430	156	346		
Lagerøkning skallegg	161	-27	76	-326	-128	-126	
Eksport av heleggpulver 1)	654	480	575	1240	910	935	711
Eksport av eggehvite 1)	1200	970	975	832	627	1236	950
Svinn, eggprod.fab. (19 %) 1)	977	984	939	1144	981	1135	1190
Forbruk i alt	45821	46144	45578	45010	44461	45027	45823
Folkemengde	4381	4406	4431	4462	4491	4514	4536
Forbruk, kg/pers.	10,46	10,47	10,29	10,09	9,90	9,97	10,10

1) Regnet om til skallegg

6.3 Utviklingen i arbeidsforbruket

Tabell 6.37. Beregnet totalt arbeidsforbruk og antall årsverk i jordbruket 1969-2002

År	Antall bruk	Timer pr. bruk	Mill. timeverk	Timer pr. årsverk	1000 årsverk
1969	154 977	2 609	404,3	2 100	192,5
1970	149 000	2 541	378,6	2 100	180,3
1971	142 000	2 473	351,2	2 100	167,2
1972	136 300	2 404	327,7	2 100	156,0
1973	134 000	2 372	317,8	2 100	151,3
1974	131 300	2 340	307,2	2 100	146,3
1975	129 000	2 308	297,7	2 100	141,8
1976	127 000	2 276	287,5	2 000	143,8
1977	126 500	2 224	281,3	1 975	142,4
1978	125 500	2 172	272,6	1 975	138,0
1979	125 302	2 121	265,8	1 975	134,6
1980	121 700	2 039	248,1	1 975	125,6
1981	119 300	2 043	243,7	1 975	123,4
1982	116 600	2 047	238,7	1 975	120,9
1983	114 000	2 052	233,8	1 975	118,4
1984	111 300	2 061	229,4	1 975	116,2
1985	109 300	2 070	226,3	1 975	114,6
1986	106 700	2 080	221,9	1 975	112,4
1987	104 500	2 043	213,5	1 975	108,1
1988	101 800	2 006	204,2	1 975	103,4
1989	99 382	1 969	195,7	1 925	101,7
1990	96 300	1 921	185,0	1 875	98,7
1991	92 800	1 930	179,1	1 875	95,5
1992	90 900	1 940	176,3	1 875	94,1
1993	87 600	1 951	170,8	1 875	91,1
1994	83 900	2 010	168,6	1 875	89,9
1995	80 900	2 070	167,5	1 875	89,3
1996	78 200	2 080	162,3	1 875	86,7
1997	75 300	2 091	157,4	1 875	84,0
1998	72 800	2 113	153,8	1 875	82,0
1999	70 011	2 155	150,9	1 875	80,5
2000	67 615	2 130	144,0	1 875	76,8
2001	64 633	2 106	136,1	1 860	73,2
2002	62 000	2 093	129,8	1 845	70,3

7 Normaliserte regnskaper

7.1 Innledning

Normaliserte regnskaper bygger på de registrerte tallene i totalregnskapet for jordbruket. De normaliserte regnskapene er utarbeidet av to grunner:

- For å gi grunnlag for beregninger over utviklingen i produksjon og produktivitet i jordbruket. Disse beregningene er basert på mengdeindekser.
- For å få utjevnet de inntektssvingningene som har årsak i avlingsvariasjoner.

For at brukerne av normaliserte regnskaper skal bli kjent med serienes begrensninger, er prinsippene nærmere forklart nedenfor. Samtidig er det pekt på enkelte forhold som det er grunn til å være oppmerksom på ved bruken av seriene.

I prinsippet skal normaliserte regnskaper være bygd opp på samme måte som totalregnskapet, men de enkelte tallseriene skal være justert til de forhold som en kan anta vil rå under et normalår. I praksis er dette en umulig oppgave. Dersom alle år var normale, ville dette gripe inn i de fleste poster i totalregnskapet på en måte som en ikke har grunnlag for å beregne. F.eks. ville det være mindre behov for investeringer i lagerbygg. I stedet har en valgt å justere bare noen poster. Det gjelder de postene som har størst betydning for inntektsvariasjoner, og de som påvirker produktivetsberegningene på en uheldig måte.

BFJ startet arbeidet med normaliserte regnskaper i 1979. Hvert år utarbeides det en serie som strekker seg over 13 regnskapsår pluss budsjettåret. For i år gjelder det perioden 1988-2002.

7.2 Generelt om bakgrunn og framgangsmåte for normaliserte regnskaper

Det økonomiske resultat i jordbruket svinger tilfeldig fra år til år bl.a. på grunn av svingninger i avlingene pr dekar. Disse svingningene kan først og fremst føres tilbake til variasjoner i temperatur og nedbør i det enkelte år. Svingningene i avlingene pr. dekar virker i sin tur inn på prisene, og da først og fremst på prisene på de jordbruksproduktene der ikke jordbruksavtalens målpriser begrenser svingningene. Dessuten kan disse svingningene virke inn på arealet av disse vekstene i etterfølgende år. Svingningene vil også influere på kjøpet av kraftfôr og på husdyrproduksjonen.

Det økonomiske resultatet i jordbruket slik det registreres i revidert regnskap gjenspeiler disse årlige svingningene. Svingningene kan være betydelige. Totalkalkylens registrerte tall fra regnskapsårene er derfor ikke så godt egnet til vurderinger av utviklingen i det økonomiske resultatet i jordbruket fra det ene året til det neste, eller for kortere perioder.

Prisvariasjoner på innsatsmidler, og utforming av priser og tiltak i jordbruksavtalene, vil også skape ujevn utvikling i jordbrukets økonomi. Dette er endringer som skal

komme til uttrykk og som en ikke har forsøkt å jevne ut i de normaliserte regnskapene.

7.3 Generelt om beregningsprinsippene

For å komme fram til et normalisert regnskap er de registrerte regnskapstallene i totalkalkylen endret på tre ulike måter:

- Mengder er justert for å tilsvare antatte mengder i et normalår.
- Priser er justert for å tilsvare antatte priser i et normalår.
- Mengder er justert som en følge av at en har benyttet andre beregningsprinsipper enn i totalkalkylen.

7.4 Begrensninger

Også i de normaliserte regnskapene er tall fra år med foreløpig regnskap noe mer usikre enn tall fra år med revidert regnskap.

Når en ser bort fra endringer i beregnings- og posteringsprinsipper, skal normalisert budsjett i prinsippet være nær identisk med budsjettallene slik disse framstår i totalkalkylen før normalisering. Noen mindre avvik som skyldes unøyaktighet i beregningene, vil imidlertid forekomme mellom de to budsjetteringsmetodene. Budsjettet for 2002 er, for begge metodenes vedkommende, beregnet uten de eventuelle endringene som følger av jordbruksforhandlingene i 2002. Derfor er budsjettall og regnskapstall ikke direkte sammenlignbare.

Begrepet ”normalår” er tolket på en bestemt måte. Det er forutsatt at en 12-års rettlinjert trend på 12 tre-års glidende gjennomsnitt av avlingene, gir den normale utviklingen. Dette vil være rimelig dersom utviklingen faktisk viser seg å være rettlinjert. Men siden avlingene er påvirket av værforhold og endringer i plantekulturarbeidet, som ikke utvikler seg lineært, kan dette være en unaturlig forutsetning i enkelte tilfeller. Hvis den rettlinjete trenden ikke gir et helt godt bilde av den normale utviklingen, så vil misvisningen være størst i endene av perioden, dvs. 1988-89 og 2001-2002. For noen av hagebruksvekstene vil det også være slik at en ikke har så lange avlingsserier som metoden over forutsetter. For disse vekstene har en måttet gjøre forenklinger i opplegget mht. beregningen av normalårs avlingsnivå. Resultatet er større usikkerhet i normalårsavlingene.

7.5 Nærmere om prinsippene som er lagt til grunn ved normaliseringen

7.5.1 Planteproduksjonspostene

7.5.1.1 Avlinger og areal

Avlingstallene for de normaliserte regnskapene er fastsatt som en lineær trend på de 12 siste 3 års glidende gjennomsnitt av registrerte avlinger. (Se unntakene som er nevnt over.)

Normalårsavlingene i 2002 er fastsatt på bakgrunn av samme trend. På denne måten har en jevnet ut de årlige variasjonene i avlingene.

For hvete, bygg, havre og oljevekster nyttes avlingsoppgaver fra Statens Kornforretning/Statens landbruksforvaltning (SLF). Disse avlingstallene er regnet om til avlinger med 15 prosent vann. De normaliserte avlingstallene multipliseres med arealet av de enkelte kornartene i de enkelte år og en kommer fram til en normalisert produksjon. For hagebruksvekster nyttes avlingstall fra Landbrukets Priscentral/SLF.

På kornpostene nyttes, som nevnt, registrert areal ifølge Statistisk sentralbyrå som normalt areal for året. Innen den grønne sektor (poteter og hagebruksvekster) nyttes 3-års glidende gjennomsnitt av registrerte arealer som uttrykk for normalt areal. Landbrukets Priscentral/SLF har fra og med 1996 også vært ansvarlig for arealtallene for hagebruksvekstene.

For rug er det svært dårlig samsvar mellom Byråets produksjonstall og leveransene til Statens Kornforretning. Siden rug betyr svært lite i totaljordbruket, er normaliseringen sløffet. Det samme gjelder stikkelsbær og rips.

Produksjon av engfrø kan variere fra år til år. En har derfor valgt å glatte produksjonstallene over en tre-års periode i normaliserte regnskaper.

7.5.1.2 Anvendelse og svinn

Ved fordelingen på forskjellige anvendelser for korn har en fastsatt salgskvantumet som en rest ved å trekke fra for det som går til såkorn av egen avl og hjemmeforbruk til mat og førkorn. Både kvantumet av hjemmeforbrukt såkorn og hjemmeforbrukt førkorn har vist og viser såpass små variasjoner at en ikke har foretatt korreksjoner av tallene i regnskapsårene. Totalkalkylens tall er altså brukt ujusterte for disse anvendelsene. Hjemmeforbruk av matkorn er tatt ut av totalkalkylen fra og med 1985.

Fordelingen av salgskvantumet av korn på de forskjellige kvalitetene, matkorn-, førkorn- og såkornkvalitet, kan vise betydelige svingninger fra år til år etter værforholdene. I de normaliserte beregningene har en derfor brukt gjennomsnittstall for regnskapsårene i de siste 15 årene for å jevne ut de årlige svingningene. En har regnet med samme fordeling for alle årene i perioden for normaliseringen.

For hagebruksvekstene har en regnet at en viss del av avlingen blir nyttet til salg og hjemmeforbruk. Tidligere brukte en et treårig gjennomsnitt av de svinnprosentene som er nyttet i registrerte regnskaper. Fra og med år 2000 brukes svinnprosenten fra budsjettåret i registrerte regnskaper.

7.5.1.3 Priser

For korn har en brukt budsjettprisene før avtale for året etter avlingsåret som normal pris i regnskapsårene. For budsjettåret er totalkalkylens registrerte budsjettpris nyttet direkte.

For vekstene i den grønne sektor er 3-års glidende aritmetisk gjennomsnitt av registrerte priser lagt inn som normal pris.

For 2002 er budsjettprisen benyttet direkte (samme framgangsmåte er nyttet for arealet).

7.5.2 Normalisering av husdyrproduksjonspostene

De eneste endringene i forhold til registrerte regnskaper gjelder normalisering (glatting) av prisene på pelsdyrskinn. Glattingen av prisene er foretatt over 5 år.

Øvrige produksjoner som er basert på grovfôr, vil også være påvirket av avlingenes mengde og kvalitet. En har imidlertid ikke grunnlag for å vite nøyaktig hvordan en skulle justere disse produksjonene til forutsetninger om normale grovfôravlinger. Normalisering er derfor sløyfet. De kraftfôrbaserte produksjonene kan neppe sies å være påvirket av avlingene, og normalisering er derfor uaktuelt.

7.5.3 Endringer i husdyrbestanden

Det er ikke noen forskjell mellom registrerte og normaliserte regnskaper hva angår husdyrstatusberegningene.

7.5.4 Normalisering av kostnadspostene

Under kostnadspostene har en fra og med 1999 forutsatt at det bare er for enkelte poster under "Andre kostnader".

7.5.4.1 Andre kostnader

Under "Andre kostnader" har en justert noen poster som henger sammen med endringer i avlingstallene i forbindelse med normaliseringen. Dette gjelder forbruket av fyringsolje til veksthus og korntørker som vil variere med temperaturforholdene og vanninnholdet i de enkelte årene.

I tillegg har nemnda fra og med beregningen i 1997 vedtatt å ta inn en glatting av kostnadene til brannforsikring (dvs. nettobeløpet mellom utbetalte erstatninger og betalte premier). Disse kostnadene kan variere sterkt fra år til år.

7.5.4.2 Priser

For alle kostnadsposter er prisseriene fra registrerte regnskaper brukt direkte. Reviderte regnskapstall er dermed benyttet for årene 1988 - 2000, mens priser fra foreløpig regnskap og budsjett er lagt inn for henholdsvis 2001 og 2002.

7.5.5 Direkte tilskudd

I normaliserte regnskaper er tallseriene for de direkte tilskuddene hentet direkte fra registrerte regnskaper. Det vil si at det er forutsatt at tilskuddene ikke påvirkes av unormale avlingsforhold.

Et unntak fra dette er Katastrofefondet for planteproduksjon. Budsjettnemnda har vedtatt at i normaliserte regnskaper skal utbetalinger fra Katastrofefondet beregnes som gjennomsnittet av utbetalingene i de 14 foregående årene.

7.5.6 Renter på lånt kapital

Selv om volumet av lånt kapital trolig påvirkes noe av avlingsforholdene, er det statistiske grunnlaget foreløpig for usikkert til å foreta justeringer for dette i normaliserte regnskaper. Volumtall og rentefot er derfor hentet direkte fra registrerte regnskaper.

7.6 Resultater av beregningene

7.6.1 Sammenndrag av normaliserte regnskaper

Tabell 7.1 Sammenndrag. Normaliserte regnskaper. Mill. Kroner¹⁾

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994
Korn, erter og oljefrø	3106	3201	3708	3259	2974	2937	2688
Poteter	538	532	523	522	509	519	503
Stråfôr m.v.	39	42	42	41	49	52	50
Hagebruksprodukter	2818	2645	2520	2393	2434	2439	2379
Andre frø til modning	41	61	78	73	53	29	18
Sum planteprod. til salg og hjemmeforbruk	6542	6481	6871	6286	6019	5976	5639
Melk	8487	9176	8683	7507	7651	7011	6848
Kjøtt	7020	7016	7060	6849	7016	6956	7127
Egg	812	763	719	755	744	694	670
Ull	207	226	236	248	232	220	229
Peisdyr	347	356	238	186	209	242	242
Salg av levende dyr	14	10	8	8	7	7	2-
Kaniner og biær	41	75	61	57	51	45	42
Sum husdyrprod. til salg og hjemmeforbruk	16928	17623	17006	15610	15910	15179	15157
Sum pl. - og husdyrpr. til salg og hj.forbr.	23470	24104	23877	21896	21930	21155	20796
Kjøreinntekter m.v.	355	378	351	340	343	336	335
Arbeidsinntekter ved invest.	261	267	247	201	186	132	167
Andre inntekter	617	645	598	541	529	468	503
Sum andre inntekter	19-	238	48-	232	1	92	20-
Endringer i buskapsverdien	24067	24987	24427	22669	22460	21715	21278
Sum inntekter	1260	1215	1229	1189	1219	1166	1126
Kunstgjødsel og kalk	5407	5614	5627	5519	5243	4995	4674
Innkjøpt kraftfôr	167	157	171	165	152	150	129
Innkjøpte melkeprod. til fôr	312	273	234	218	232	201	204
Annelt innkjøpt fôr	548	529	563	566	548	549	549
Såfrø og planter	3792	3890	4101	4293	4168	4023	4005
Andre kostnader	1070	1097	1111	1148	1162	1139	1148
Vedlikehold	12555	12775	13036	13099	12723	12222	11835
Sum ikke-varige prod.midler (kostnader)	4787	4899	5019	5040	5006	4964	4957
Kapitalslit	17343	17674	18055	18139	17730	17186	16791
Sum kostnader	2689	2600	2564	2484	2363	2029	1438
Rentekostnader, lånt kapital	1442	1027	932	777	519	489	301
Effekt av finansiering	4796	5057	6203	8165	8724	8846	8718
Direkte tilskudd	6725	7313	6372	4531	4730	4529	4487
Jordbruksnettprodukt	11521	12371	12575	12696	13454	13375	13205
Vederlag til arbeid og kapital	10275	10797	10943	10989	11610	11835	12067
Vederlag til arbeid og egenkapital							

* Foreløpig regnskap ** Budsjett

1) Eksklusive virkning av skattemessig inntektsfradrag i 2000 og 2001

Tabell 7.1 Sammenheng. Normaliserte regnskaper. Mill. Kroner (forts.)¹⁾

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001 *	2002 **
Korn, erter og oljefrø	2499	2369	2362	2466	2406	2329	2321	2378
Poteter	511	490	504	468	448	463	486	518
Stråfrø m.v.	53	51	52	79	73	101	96	93
Hagebruksprodukter	2370	2463	2453	2500	2632	2692	2735	2748
Andre frø til modning	24	38	50	47	46	45	37	35
Sum planteprod. til salg og hjemmeforbruk	5458	5411	5421	5560	5606	5630	5674	5771
Melk	6453	6405	6339	6562	6237	6595	6008	5737
Kjøtt	6842	6974	6887	7025	6963	6578	6764	7010
Egg	581	531	536	520	537	491	499	482
Ull	198	191	179	176	179	158	171	173
Pelsdyr	291	348	314	299	259	246	270	271
Salg av levende dyr	2-	4-	1	10	2	7	3	3
Kaniner og bier	51	58	66	76	62	76	65	81
Sum husdyrprod. til salg og hjemmeforbruk	14415	14503	14322	14669	14228	14152	13782	13758
Sum pl.- og husdyrpr. til salg og hj.forbr.	19873	19913	19743	20229	19834	19782	19456	19529
Kjøreinntekter m.v.	343	324	310	297	294	298	305	307
Arbeidsinntekter ved invest.	111	199	195	243	248	239	260	271
Andre inntekter	453	523	505	540	542	537	565	578
Sum endringer i buskapsverdien	170	107	14	100	127	120	59	16
Sum inntekter	20495	20543	20262	20869	20249	20199	19962	20123
Kunstgjødsel og kalk	1105	1165	1180	1145	1120	936	913	1007
Innkjøpte kraftfôr	4406	4457	4619	4567	4539	4181	4330	4463
Innkjøpte melkeprod. til fôr	96	67	70	73	66	64	66	67
Annet innkjøpt fôr	233	253	256	262	227	225	236	236
Såfrø og planter	540	529	541	571	636	633	658	652
Andre kostnader	4153	4182	4340	4353	4019	4394	4629	4540
Vedlikehold	1163	1186	1221	1195	1163	1151	1156	1157
Sum ikke-varige prod.midler (kostnader)	11696	11839	12221	12165	11770	11586	11986	12123
Kapitalslit	5041	5094	5176	5237	5301	5379	5438	5403
Sum kostnader	16736	16933	17402	17402	17071	16965	17424	17526
Rentekostnader, lånt kapital	1336	1259	1154	1348	1540	1505	1703	1600
Effekt av finansiering	528	250	615	533	555	769	752	314
Direkte tilskudd	8154	8361	8577	9063	9050	9243	8714	8806
Jordbrukets nettoprodukt	3759	3610	2861	3467	3178	3234	2539	2597
Vederlag til arbeid og kapital	11914	11971	11438	12530	12227	12477	11253	11403
Vederlag til arbeid og egenkapital	11105	10962	10899	11715	11242	11741	10301	10117

* Foreløpig regnskap ** Budsjett

1) Eksklusive virkning av skattemessig inntektsfradrag i 2000 og 2001

7.6.2 Jordbrukets økonomiske resultat ifølge normaliserte regnskaper

I tabell 7.2 er de ulike målene for jordbrukets økonomiske resultat gjengitt. Alle resultatmål er regnet i løpende priser.

Tabell 7.2 Det økonomiske resultat i jordbruket iflg. normaliserte regnskaper¹⁾

	Jordbruket totalt. Mill. kr.				Pr. årsverk. Kroner				
	Inntekter minus kostnader tilsk.	Direkte arbeid og kapital	Effekt av finansiering	Renter lånt kapital	Vederlag til arb. og egenkapital	Vederlag til arbeid og egenkapital		Vederlag til arbeid og egenkapital	
						Nivå	Endring	Nivå	Endring
1988	6725	4796	1442	2689	10275	111743	10496	99656	7036
1989	7313	5057	1027	2600	10797	122239	10496	106692	110874
1990	6372	6203	932	2564	10943	127410	5171	110874	4182
1991	4531	8165	777	2484	10989	132938	5528	115068	4194
1992	4730	8724	519	2363	11610	142975	10037	123382	8314
1993	4529	8846	489	2029	11835	146817	3842	129914	6532
1994	4487	8718	301	1438	12067	146884	67	134232	4318
1995	3759	8154	528	1336	11105	133413	13471-	124358	9874-
1996	3610	8361	250	1259	10962	138071	4658	126430	2072
1997	2861	8577	615	1154	10899	136167	1904-	129750	3320
1998	3467	9063	533	1348	11715	152063	15896	142171	12421
1999	3178	9050	555	1540	11242	151890	173-	139658	2513-
2000	3234	9243	769	1505	11741	162466	10576	152883	13225
2001*	2539	8714	752	1703	10301	153724	8742-	140728	12155-
2002**	2597	8806	314	1600	10117	162204	8480	143907	3179

* Foreløpige tall.

** Budsjett

1) Eksklusive virkning av skattemessig inntektsfradrag

Tabell 7.3. Det økonomiske resultatet i jordbruket ifølge normaliserte regnskaper i faste 2000-kroner¹⁾.

	Jordbruket totalt, mill kr			Pr årsverk. Kroner						
	Inntekter minus kostnader	Statstilsk.	Vederlag til arbeid og kapital	Effekt av finansiering	Renter på lånt kapital	Vederlag til arbeid og egenkapital	Nivå	Endring	Nivå	Endring
1988	9226	6580	15806	1978	3689	14097	153305		136722	
1989	9595	6635	16231	1347	3411	14166	160380	7076	139982	3260
1990	8031	7818	15849	1175	3232	13792	160585	205	139743	-239
1991	5522	9951	15473	947	3027	13393	162016	1431	140238	494
1992	5633	10389	16022	618	2814	13826	170261	8245	146929	6691
1993	5273	10299	15571	569	2362	13778	170925	664	151246	4317
1994	5152	10010	15161	346	1651	13855	168645	-2280	154118	2872
1995	4213	9139	13353	592	1497	12446	149525	-19119	139377	-14742
1996	3995	9253	13249	277	1393	12132	152806	3281	139923	546
1997	3087	9253	12340	663	1245	11758	146905	-5901	139982	59
1998	3658	9562	13220	562	1422	12360	160431	13526	149995	10013
1999	3277	9332	12608	572	1588	11592	156620	-3812	144007	-5988
2000	3234	9243	12477	769	1505	11741	162466	5846	152883	8876
2001*	2465	8461	10927	730	1654	10002	149267	-13199	136648	-16235
2002**	2491	8445	10936	301	1534	9702	155558	6290	138011	1362

1)Eksklusive virkning av skattemessig inntektsfradrag i 2000 og 2001

7.7 Sammenligning av foreløpige og budsjetterte tall i normaliserte regnskap beregnet i 2001 med registrerte og foreløpige tall i normaliserte regnskaper 2002

7.7.1 Nærmere om utviklingen i normalårsavlingene

Mange av de samme kommentarene som er gitt i kapittel 4, vil også gjelde som forklaring på utviklingen i normaliserte regnskaper.

Normalisering av avlingene er en av de viktigste forskjellene mellom totalkalkylen og normaliserte regnskaper. Tabellen nedenfor viser de to siste års normalårsavlinger. Tallene for 2001 ble brukt i fjorårets beregninger, mens tallene for 2002 er brukt i årets beregninger. Denne endringen påvirker resultatene i hele normaliseringsperioden.

Tabell 7.4. Normalårsavlinger og stigningskoeffisienter beregnet i 2000 og 2001.

	2001		2002	
	Normalårsavling kg/daa	Stignings- koeffisient		
Hvete	472	6,4	461	4,3
Bygg	364	2,3	356	0,9
Havre	401	4,7	403	4,2
Poteter	2500	5,6	2476	1,5
Hodekål	4708	35,6	4623	19,6
Løk	3040	-61,7	2862	-80,1
Gulrot	3460	-35,2	3450	-35,5

Normalårsavlingene er gjennomgående lavere i år enn i fjor, dette gjelder også stigningskoeffisientene.

7.7.2 Sammenligning for årene 2000 og 2001 mellom normaliserte regnskaper beregnet i 2001 og beregnet i 2002

Tabell 7.5. Sammendrag, normaliserte regnskaper. Mill kroner ¹⁾.

	Året 2000			Året 2001		
	Beregnet i 2001	Beregnet i 2002	Differanse	Beregnet i 2001	Beregnet i 2002	Differanse
Korn og oljefrø	2363	2329	-34	2379	2321	-58
Poteter	440	463	23	452	486	34
Stråfôr m.v.	64	101	37	59	96	37
Hagebruksprodukter	2773	2692	-81	2784	2735	-49
Andre frø til modning	45	45	0	40	37	-3
Sum planteprod. til salg og hjemmeforbr.	5685	5630	-55	5714	5674	-40
Melk	6593	6595	2	5784	6008	224
Kjøtt	6534	6578	44	6462	6764	302
Egg	495	491	-4	473	499	26
Ull	159	158	-1	169	171	2
Pelsdyr	261	246	-15	269	270	1
Salg av levende dyr	8	7	-1	5	3	-2
Kaniner og bier	76	76	0	77	65	-12
Sum husdyrprod. til salg og hj.forbr.	14126	14152	26	13239	13782	543
Sum pl.- og husd.pr. til salg og hj.forb	19811	19782	-29	18952	19456	504
Kjøreinntekter m.v.	303	298	-5	310	305	-5
Arbeidsinntekter ved invest.	274	239	-35	251	260	9
Sum andre inntekter	577	537	-40	561	565	4
Endringer i buskapsverdien	-150	-120	30	56	-59	-115
Sum inntekter	20237	20199	-38	19569	19962	393
Handelsgjødsel og kalk	939	936	-3	974	913	-61
Innkjøpt kraftfôr	4185	4181	-4	4020	4330	310
Innkjøpte melkeprod. til fôr	66	64	-2	62	66	4
Annet innkjøpt fôr	229	225	-4	234	236	2
Såfrø og planter	609	633	24	612	658	46
Andre kostnader	4483	4394	-89	4615	4629	14
Vedlikehold	1141	1151	10	1136	1156	20
Sum ikke-varige prod.midler (kostnader)	11651	11586	-65	11652	11986	334
Kapitalslit	5384	5379	-5	5428	5438	10
Sum kostnader	17035	16965	-70	17079	17424	345
Rentekostnader. Lånt kapital	1478	1505	27	1656	1703	47
Effekt av finansiering	766	769	3	622	752	130
Direkte tilskudd	9199	9243	44	9044	8714	-330
Vederlag til arbeid og kapital	12401	12477	76	11533	11252	-281
Vederlag til arbeid og egenkapital	11689	11741	52	10499	10301	-198

1)Eksklusive virkning av skattemessig inntektsfradrag

8 Utvalg av tabeller fra Normaliserte regnskaper

Nedenfor har en tatt med de tabeller hvor tallene avviker fra de registrerte tall.

Tabell 8.1. Korn, erter og oljefrø

	Revidert regnskap 2000			Foreløpig regnskap 2001			Budsjett 2002		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Hvete. Salg, matkornkvalitet	216080	222,43	480627	202873	225,57	457621	220305	225,57	496942
Hvete. Salg, førkornkvalitet	73119	189,43	138509	68650	192,90	132426	74549	192,90	143805
Hvete. Salg, såkornkvalitet	14086	251,32	35401	13225	260,36	34433	14361	260,36	37390
Hvete. Salg og hjemmeforbruk	303285	215,82	654537	284748	219,31	624480	309215	219,31	678137
Rug. Salg, matkornkvalitet	6802	203,29	13828	3248	207,82	6750	6219	207,82	12924
Rug. Salg, førkornkvalitet	3380	181,29	6128	2352	169,10	3977	2240	169,10	3788
Rug. Salg, såkornkvalitet	341	236,52	807	350	245,56	859	346	245,56	850
Rug. Salg og hjemmeforbruk	10523	197,31	20763	5950	194,72	11586	8805	199,45	17562
Bygg. Salg	538525	180,43	971661	578530	181,30	1048875	579087	181,30	1049885
Bygg. Salg, såkornkvalitet	30195	211,52	63868	32438	221,56	71870	32469	221,56	71938
Bygg. Salg og hjemmeforbruk	568720	182,08	1035529	610968	183,44	1120745	611556	183,44	1121823
Havre. Salg	355824	162,17	577040	313381	157,98	495079	309800	157,98	489422
Havre. Salg, såkornkvalitet	19220	195,52	37579	16928	202,56	34289	16734	202,56	33896
Havre. Salg og hjemmeforbruk	375044	163,88	614619	330309	160,26	529368	326534	160,26	523318
Rughvete, salg	5530	180,82	9999	2900	176,40	5116	3503	176,40	6179
Rughvete, såkorn			0	150	220,56	331	196	220,56	432
Rughvete, salg/hjemmeforbruk	5530	180,81	9999	3050	178,59	5447	3699	178,72	6611
Sum korn (u/korreksj./tilsk)	1263102	184,90	2335447	1235025	185,55	2291626	1259809	186,33	2347451
Korreksjon for vann/kvalitet			48720-			47710-			48620-
Oljefrø	9177	430,76	39531	17550	432,18	75848	18040	432,18	77965
Sum korn, oljefrø (u/tilsk.)	1272279	182,84	2326258	1252575	185,20	2319764	1277849	186,00	2376796
Lokale tillegg			2841			747			900
Korn, erter og oljefrø			2329099			2320511			2377696
A Kvantumsenhet:	Tonn	Prisenhet:	Kr/100 kg						

Tabell 8.2. Poteter

	Revidert regnskap 2000			Foreløpig regnskap 2001			Budsjett 2002		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Salg. Matpoteter	118654	205,67	244035	121034	206,00	249330	118308	209,00	247263
Salg. Poteter til potetmel	38430	78,00	29975	44110	80,33	35433	51810	86,00	44556
Salg. Poteter til sprit	1461	42,33	618	1192	32,00	381	1345	32,00	430
Salg. Poteter til mos/flakes	19127	150,67	28818	19390	154,00	29860	20957	158,00	33112
Salg. Poteter til pommes fr.	35185	150,67	53013	38798	154,00	59748	46440	158,00	73375
Salg. Poteter til chips	40889	150,67	61607	43739	154,00	67358	47139	158,00	74479
Salg. Vakuump. pot. mm.	8434	150,67	12707	7788	154,00	11993	8445	158,00	13343
Sum poteter til mos/chips mv	103635	150,67	156145	109715	154,00	168959	122981	158,00	194309
Hjemmeforbruk. Matpoteter	1340	195,00	2613	1316	199,00	2618	1174	202,00	2371
Salg settepoteter	6568	357,33	23469	6200	355,33	22030	6200	357,00	22134
Sum poteter (uten tilskudd)	270088	169,15	456855	283567	168,83	478751	301818	169,33	511063
Tilsk.statskontr.settepot.			4932			5885			5105
Distr.tilsk. for Nord-Norge			1378			1382			1382
Poteter			463165			486018			517550

Tabell 8.3. Hagebruksprodukter

	Revidert regnskap 2000			Foreløpig regnskap 2001			Budsjett 2002		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Blomkål	7003	6,80	47620	7047	6,78	47778	7111	6,73	47857
Sommerkål	3834	2,83	10850	3715	2,94	10922	3708	2,99	11086
Vinterkål	15877	2,27	36040	15601	2,35	36662	15830	2,36	37358
Sum hodekål	19711	2,38	46890	19316	2,46	47584	19538	2,48	48444
Gulrot	36551	3,97	145107	36012	3,98	143327	35880	3,67	131679
Purre	2269	9,76	22145	2242	9,93	22263	2173	9,78	21251
Løk	15607	3,67	57277	15504	3,66	56744	14857	3,54	52593
Salatagurk (slangeagurk)	10101	16,77	169393	9978	18,84	187985	10073	18,84	189775
Tomater	9629	14,59	140487	9739	14,62	142384	9972	14,75	147087
Sum hovedkulturene.Grønnsak	100871	6,23	628919	99838	6,49	648065	99604	6,41	638686
Rosenkål	1460	11,16	16293	1501	11,22	16841	1385	10,88	15068
Kinakål	7745	5,82	45075	8305	5,64	46840	8588	5,76	49466
Rødkål, broccoli mv.	4812	10,96	52739	4741	12,03	57034	4373	11,87	51907
Bønner	853	3,90	3318	782	3,90	3049	799	3,16	2524
Hageerter	4133	2,23	9216	4060	2,12	8607	3998	2,05	8195
Knollselleri	1477	7,88	11638	1110	7,80	8658	1120	7,24	8108
Stilkselleri	992	7,65	7588	728	7,68	5591	716	7,47	5348
Agurker, friland	2270	4,35	9874	2748	4,40	12091	2300	4,42	10166
Rødbeter	2305	1,20	2766	2173	1,24	2694	2300	1,24	2852
Persillerot	114	25,01	2851	62	25,73	1595	121	25,31	3062
Reddiker	205	31,67	6492	151	31,53	4761	150	29,69	4453
Krupsersille	149	66,01	9835	113	69,28	7828	113	72,07	8143
Kålrot til mat	12858	3,13	40245	13742	3,12	42875	14570	3,24	47206
Sum andre grønns.(u/salat)	39373	5,54	217930	40216	5,43	218464	40533	5,34	216498
Hodesalat/Rapidsalat	1388	43,68	60627	1400	46,07	64498	1458	47,32	68992
Issalat/Isbergsalat	5601	12,70	71132	6536	12,53	81896	4719	12,59	59412
Urter i veksthus	1338	13,00	17394	1354	13,00	17602	1624	13,00	21112
Kjøkkenhager/uspes.vekster			59184			60796			59069
Sum andre grønnsaker, m.v.			426267			443256			425083
Sum grønnsaker			1055186			1091321			1063769
Epler	11895	5,74	68277	11568	5,51	63739	11359	5,35	60770
Pærer	1265	5,12	6476	1194	5,22	6232	1130	4,99	5638
Plommer	1064	11,38	12108	1040	10,60	11024	1016	10,07	10231
Surkirsebær	334	16,39	5474	311	15,94	4957	305	14,42	4398
Søtkirsebær (moreller)	455	29,14	13258	462	29,20	13490	458	28,31	12965
Sum frukt	15013	7,03	105593	14575	6,82	99442	14268	6,59	94002
Jordbær	7585	19,17	145404	7719	19,52	150674	7739	18,86	145957
Bringebær	1558	22,23	34634	1627	21,79	35452	1642	21,25	34892
Solbær	1330	7,42	9868	1355	7,62	10325	1379	7,60	10480
Stikkelsbær	191	14,60	2788	183	14,63	2677	198	14,56	2882
Rips	738	11,58	8546	678	11,24	7620	737	11,28	8313
Sum hagebær	11402	17,65	201240	11562	17,88	206748	11695	17,32	202524
A Kvantumsenhet:	Tonn	Prisenhet:	Kr/kg	Tonn	Prisenhet:	Kr/kg	Tonn	Prisenhet:	Kr/kg
B Kvantumsenhet:	Ant.potter	Prisenhet:	Kr/potte	Ant.potter	Prisenhet:	Kr/potte	Ant.potter	Prisenhet:	Kr/potte

Tabell 8.3. Hagebruksprodukter (forts.)

	Revidert regnskap 2000			Foreløpig regnskap 2001			Budsjett 2002		
	1000 stk	Kr/stk	1000 kr	1000 stk	Kr/stk	1000 kr	1000 stk	Kr/stk	1000 kr
Snittblomster	107115	3,82	409179	109580	4,10	449278	110637	4,28	473526
Blomstrende potteplanter	A 36025	11,45	412486	37774	11,10	419291	38152	11,47	437603
Dekorasjonsplanter	A 4759	9,76	46448	5404	10,12	54688	5404	10,39	56148
Utplantingsplanter	A 31575	3,92	123774	31891	3,72	118635	32369	3,86	124944
Sum blomster, store gartneri	A 179474	5,53	991887	184649	5,64	1041892	186562	5,85	1092221
Blomsterprod. i små gartneri	B 2080	5,53	11502	1844	5,64	10400	1863	5,85	10899
Sum blomster i gartnerier			1003389			1052292			1103120
Blomster utenom gartneriene	B 51537	5,53	285000	50532	5,64	285000	48718	5,85	285000
Sum blomster	A 233091	5,53	1288389	237025	5,64	1337292	237143	5,85	1388120
Distr./kval.tilsk. fr/bær/gr			41314			0			0
Hagebruksprodukter			2691722			2734803			2748415
A Kvantumsenhet: 1000 stk		Prisenhet: Kr/stk							
B Kvantumsenhet: Kr/1000 stk		Prisenhet: Kr/stk							

Tabell 8.4. Andre frø til modning

	Revidert regnskap 2000			Foreløpig regnskap 2001			Budsjett 2002		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Engfrø	1894	23,27	44073	1815	20,11	36500	1497	23,05	34506
Rotvekst- og grønnsaksfrø	1	500,00	500	1	500,00	500	1	500,00	500
Sum andre frø til modning			44573			37000			35006

Tabell 8.5. Pelsdyr

	Revidert regnskap 2000		Foreløpig regnskap 2001		Budsjett 2002	
	Ant. ski	Kr/skinn	Ant. ski	Kr/skinn	Ant. ski	Kr/skinn
Reveskinn. Eksport	379368	452,16	434991	472,29	345000	522,36
Reveskinn. Innenl. salg m.v.	11000	452,16	11000	472,29	11000	522,36
Sum reveskinn	390368	452,16	445991	472,29	356000	522,36
Minkskinn. Eksport	318683	212,50	266930	214,38	365000	228,00
Minkskinn. Innenl. salg m.v.	10000	212,50	10000	214,38	10000	228,00
Sum minkskinn	328683	212,50	276930	214,38	375000	228,00
Pelsdyr		246354		270005		271460

Tabell 8.6. Andre kostnader (forts.)

	Revidert regnskap 2000		Foreløpig regnskap 2001		Budsjett 2002	
	Ant. besøk	Kr/besøk	Ant. besøk	Kr/besøk	Ant. besøk	Kr/besøk
Dyrlege	583249	313,23	574091	322,98	625736	332,18
Veterinærmedisin	148776		148459		150315	
Veterinærmed. inkl. inv. avg. A	148776		148459		150315	
Dyrlege og veterinærmedisin	331467		333879		358172	
Kunstig inseminasjon. Storfe	388100	419,57	368900	479,12	365000	473,38
Kunstig inseminasjon. Svin	157800	262,65	159000	261,51	155000	270,06
Husdyrforsikring	5155		5746		4001	
Frakt. Kraftfôr	1582041	12,20	1642233	13,16	1667360	13,32
Frakt. Kjøtt	208632	17,55	210275	7,43	213704	7,52
Frakt. Egg	4851		5982		5558	
Sum a. kostn. v/husdyrprod.	775378		795675		820537	
Bensin	6935	872,30	7036	776,90	6991	731,70
Sum bensin	60494		54663		51153	
Diesel (brenselolje)	106698	346,00	108254	372,60	107554	349,50
Smøremidler (olje,fett m.v.)	3734	2113,85	3789	2080,30	78302	78302
Skadefors. mask./dr.ø. brutt	204529		216299		230624	
Erstatninger på maskiner	133434		150391		171085	
Sum a. kostn. v/redsk.,mask.	579695		602748		564895	
Elektrisk lys og kraft	657266		812821		752103	
Frakt. Fyringsolje	65232	13,97	59918	14,05	58750	14,14
Frakt. Ersileringsmidler	20413	64,65	19722	65,75	19773	66,41
Frakt. Såvarer	73809	358,65	76682	362,60	75156	365,50
Sum diverse frakter	36905		37520		37090	
Pelsdyrfôr, produksjon/frakt	57300	27,00	62080	61,00	67000	68,00
Kontormaskiner	5354	9,19	5673	8,40	5813	8,00
Telefon	130206		124411		119774	
Porto	18146		19012		17128	
Sum telefon og porto	148352		143423		136902	
Yrkeskadeforsikring	120060	149,90	65408	156,80	69803	158,76
Personskadeavgift til staten	169251	168,08	162878	165,49	162843	166,69
Produsenttjenesten	18667	7542,72	18667	7542,72	18667	7499,87
Gårdsregnskap, registrert	357080		371051		371957	
Gårdsregnskap, ikke-reg.	10333		18355		17260	
Sum gårdsregnskap	67553	5438,89	64633	6024,88	62000	6277,69
A Kvantumsenhet: Kv.ind. Prisenhet: Prisindeks						
B Kvantumsenhet: Ant.insem. Prisenhet: Kr/insem.						
C Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/100 kg						
D Kvantumsenhet: 1000 liter Prisenhet: Øre/liter						
E Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/tonn						
F Kvantumsenhet: Ant. enh. Prisenhet: Kr/enhet						
G Kvantumsenhet: Ant. kj.t. Prisenhet: Kr/kj.t.						
H Kvantumsenhet: Kyr i fk. Prisenhet: Kr/10 kyr fk						
I Kvantumsenhet: Ant.regnsk Prisenhet: Kr/regnsk.						

Tabell 8.6. Andre kostnader (forts.)

	Revidert regnskap 2000	Foreløpig regnskap 2001	Budsjett 2002
	KvantumPre.ind.byg. 1000 kr	KvantumPre.ind.byg. 1000 kr	KvantumPre.ind.byg. 1000 kr
Skadeforsikring på bygninger	1045	2732	6579
Sum diverse andre kostnader	1462899	1649438	1592177
Sum ekskl.posten forskjellig	3891572	4114601	4036059
Forskjellig	255287	269918	264765
Forskjellig inkl. inv.avgift	255287	269918	264765
Utgifter til sjuk.lønn.ordn.	88000	88000	88000
Medlemsavgift folketrygden	130800	130800	130800
Adm.tilskudd til avløserlag	28830	25522	20000
Sum sosiale ordninger	247630	244322	238800
Andre kostnader	4394489	4628841	4539624

Tabell 8.7. Direkte tilskudd

	Revidert regnskap 2000	Foreløpig regnskap 2001	Budsjett 2002
	1000 kr	1000 kr	1000 kr
Driftsplanlag m.v.	677	747	700
Fremme av norsk engfrøavl	2621	2214	3100
Utb.tilt.f. f.små-/fj.fe	24752	32974	25880
Inseminering m.v.	66775	66653	69800
Prod.till.dyrk.fôr i fjellet	10344	10279	0
Areal kult.landsk.tillegg	3329543	3076823	3042301
Andre arealbas. tilsk.ordn.	0	0	222900
Produksjonstillegg husdyr	2283922	2220963	2263757
Driftstillegg i mjølkeprod.	1329819	1175674	1334600
Tilsk. til økologisk jordbr.	35088	27158	61000
Uford. bev.red. pristilsk.	0	0	300000-
Sum produksjonstilskudd	7083541	6613485	6724038
Plant.i eldre frukttrefelt	3330	1122	500
BU-invest. tradisj. jordbruk	101456	107850	120000
BU-invest. Grøfting	17958	10806	10000
Tekniske miljøinvest.	30266	30784	25000
Tilsk. til sær. kult.l.tilt.	50200	53700	55000
Oppførte ordninger	500	500	0
Sum utbet. Landbr.utb.fond	203710	204762	210500
Sum investeringstilskudd	203710	204762	210500
Utbet. Kat.fnd. pl.prod.	60145	58838	60879
Utbet.avløserordn.i jordbr.	1281597	1213799	1231319
Adm.tilskudd til avløserlag	28830	25522	20000
Refusj. utgifter under sykd.	198113	186066	194800
Tilsk. avløs. rep./HV-øvelse	525	2178	5000
Sjukelønnsordning	88000	88000	88000
Kommunale vikarordninger	18121	17943	20500
Medlemsavgift, folketrygden	130800	130800	130800
Samdrifter	33009	43734	0
Tidligpensjonsordning	62705	85804	74935
Uspesifiserte utbetalinger	6396	0	0
Erstatn. rovdyrsk. på husdyr	47894	43065	45000
Statstilskudd	9243386	8713996	8805771